

eul_wid: tbk-aa

Ὁραπόλλων ὁ γραμματικός · Horapollo the Grammarian

Hieroglyphics, Translation by Philip

Ἱερογλυφικά

Period: Ὀψιμαρχία Late Antique

Dialect: Κοινή Koine

Domain: Γραμματική Grammar

Format: Πραγματεία Treatise

- 1 τ ΩΡΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ ΝΕΙΛΩΟΥ ΙΕΡΟΓΛΥΦΙΚΑ ἃ ἐξήνεγκε μὲν αὐτὸς Αἰγυπτία φωνῇ, μετέφρασε δὲ Φίλιππος εἰς τὴν Ἑλλάδα διάλεκτον. <ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ> . [Πῶς αἰῶνα σημαίνουσιν]. ^[5]
- 1 1 (τ) Αἰῶνα σημαίνοντες, ἥλιον καὶ σελήνην γράφουσι, διὰ τὸ αἰῶνια εἶναι στοιχεῖα. Αἰῶνα δ' ἑτέρως γράψαι βουλόμενοι, ὄφιν ζωγραφοῦσιν, ἔχοντα τὴν οὐρὰν ὑπὸ τὸ λοιπὸν σῶμα κρυπτομένην, ὃν καλοῦσιν Αἰγύπτιοι οὐραῖον, ὃ ἐστὶν ἑλληνιστὶ βασιλίσκον, ὃν περ χρυσοῦν ποιοῦντες, θεοὶς περιτιθέασιν. αἰῶνα δὲ λέγουσιν Αἰγύπτιοι διὰ τοῦδε τοῦ ζώου δηλοῦσθαι, ἐπειδὴ τριῶν γενῶν ὄφεων καθεστῶτων, τὰ μὲν λοιπὰ θνητὰ ὑπάρχει, τοῦτο δὲ μόνον ἀθάνατον, ὃ καὶ προσφυσῆσαν ἑτέρῳ παντὶ ζῳῷ, δίχα καὶ τοῦ δακεῖν, ἀναιρεῖ ὄθεν, ἐπειδὴ δοκεῖ ζωῆς καὶ θανάτου κυριεύειν, διὰ τοῦτο αὐτὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν θεῶν ἐπιτιθέασιν. [Πῶς κόσμον]. ^[10]
- 1 2 (τ) Κόσμον βουλόμενοι γράψαι, ὄφιν ζωγραφοῦσι τὴν ἑαυτοῦ ἐσθίοντα οὐρὰν, ἐστιγμένον φολίσιν ποικίλαις, διὰ μὲν τῶν φολίδων αἰνιττόμενοι τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ ἀστέρας. βαρύτατον δὲ τὸ ζῶον καθάπερ καὶ ἡ γῆ, λειότατον δὲ ὥσπερ ὕδωρ καθ' ἕκαστον δὲ ἐνιαυτὸν τὸ γῆρας ἀφείς, ἀποδύεται, καθ' ὃ καὶ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ ἐνιαύσιος χρόνος, ἐναλλαγὴν ποιούμενος, νεάζει· τῷ δὲ ὡς τροφῇ χρῆσθαι τῷ ἑαυτοῦ σώματι σημαίνει τὸ πάντα ὅσα ἐκ τῆς θείας προνοίας ἐν τῷ κόσμῳ γεννᾶται, ταῦτα ἀπάλιν καὶ τὴν μείωσιν εἰς αὐτὰ λαμβάνειν. [Πῶς ἐνιαυτόν]. ^[5]
- 1 3 (τ) Ἐνιαυτὸν δὲ βουλόμενοι δηλῶσαι, Ἴσιν, τουτέστι γυναῖκα ζωγραφοῦσι, τῷ δὲ αὐτῷ καὶ τὴν θεὸν σημαίνουσιν. Ἴσις δὲ παρ' αὐτοῖς ἐστὶν ἀστὴρ, αἰγυπτιστὶ καλούμενος Σῶθις, ἑλληνιστὶ δὲ Ἀστροκύων, ὃς καὶ δοκεῖ βασιλεύειν τῶν λοιπῶν ἀστέρων, ὅτε μὲν μείζων ὅτε δὲ ἥσων ἀνατέλλων, καὶ ὅτε μὲν λαμπρότερος, ἔσθ' ὅτε δ' οὐχ οὕτως ἔτι δὲ καί, διότι κατὰ τὴν τούτου τοῦ ἄστρου ἀνατολὴν σημειούμεθα περὶ πάντων τῶν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ μελλόντων τελεῖσθαι, διόπερ οὐκ ἀλόγως τὸν ἐνιαυτὸν Ἴσιν λέγουσι. καὶ ἑτέρως δὲ ἐνιαυτὸν γράφοντες, φοίνικα ζωγραφοῦσι, διὰ τὸ τὸ δένδρον τοῦτο μόνον τῶν ἄλλων κατὰ τὴν ἀνατολὴν τῆς σελήνης μίαν βᾶιν γεννᾶν, ὡς ἐν ταῖς δώδεκα βάσειν ἐνιαυτὸν ἀπαρτίζεσθαι. [Πῶς μῆνα]. ^[10]
- 1 4 (τ) Μῆνα δὲ γράφοντες, βᾶιν ζωγραφοῦσιν ἢ σελήνην ἐπεστραμμένην εἰς τὸ κάτω. βᾶιν μὲν, τῆς προειρημένης ἐπὶ τοῦ φοίνικος αἰτίας χάριν· σελήνην δὲ ἐπεστραμμένην εἰς τὸ κάτω, ἐπειδὴ φασιν, ἐν τῇ ἀνατολῇ πεντεκαίδεκα μοιρῶν ὑπάρχουσιν, πρὸς τὸ ἄνω τοῖς κέρασιν ἐσηματίσθαι, ἐν δὲ τῇ ἀποκρούσει, τὸν ἀριθμὸν τῶν τριάκοντα ἡμερῶν πληρώσασαν, εἰς τὸ κάτω τοῖς κέρασι νεύειν. [Πῶς τὸ ἐνιστάμενον ἔτος]. ^[5]

- 1 5 (τ) Ἦτος τὸ ἐνιστάμενον γράφοντες, τέταρτον ἀρούρας γράφουσιν. ἔστι δὲ μέτρον γῆς ἡ ἄρουρα πηχῶν ἑκατόν· βουλόμενοι τε ἔτος εἰπεῖν, τέταρτον λέγουσιν, ἐπειδὴ φασὶ κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἄστρου τῆς Σώθειας, μέχρι τῆς ἄλλης ἀνατολῆς, τέταρτον ἡμέρας προστίθεσθαι, ὡς εἶναι τὸ ἔτος τοῦ θεοῦ τριακοσίων ἐξήκοντα πέντε ἡμερῶν <καὶ τετάρτου>, ὅθεν καὶ διὰ τετραετηρίδος περισσὴν ἡμέραν ἀριθμοῦσιν Αἰγύπτιοι· τὰ γὰρ τέσσαρα τέταρτα ἡμέραν ἀπαρτίζει. [Τί δηλοῦσιν ἰέρακα γράφοντες]. ^[5]
- 1 6 (τ) Θεὸν βουλόμενοι σημῆναι, ἢ ὕψος, ἢ ταπείνωσιν, ἢ ὑπεροχὴν, ἢ αἶμα, ἢ νίκην, [ἢ Ἄρεα, ἢ Ἀφροδίτην], ἰέρακα ζωγραφοῦσι. θεὸν μὲν, διὰ τὸ πολύγονον εἶναι τὸ ζῶον καὶ πολυχρόνιον· ἔτι γε μὴν, ἐπεὶ καὶ δοκεῖ εἶδωλον ἡλίου ὑπάρχειν, παρὰ πάντα τὰ πετεινὰ πρὸς τὰς αὐτοῦ ἀκτῖνας ὀξυωποῦν, ἀφ' οὗ καὶ ἱατροὶ πρὸς ἴασιν ὀφθαλμῶν τῇ ἰερακίᾳ βοτάνῃ χρῶνται, ὅθεν καὶ τὸν ἥλιον, ὡς κύριον ὄντα ὀράσεως, ἔσθ' ὅτε ἰερακόμορφον ζωγραφοῦσιν· ὕψος δέ, ἐπεὶ τὰ μὲν ἕτερα ζῶα εἰς ὕψος πέτεσθαι προαιρούμενα, πλαγίως περιφέρεται, ἀδυνατοῦντα κατευθὺ χωρεῖν, μόνος δὲ ἰέραξ εἰς ὕψος κατευθὺ πέτεται· ταπείνωσιν δέ, ἐπεὶ τὰ ἕτερα ζῶα οὐ κατὰ κάθετον πρὸς τοῦτο χωρεῖ, πλαγίως δὲ καταφέρεται, ἰέραξ δὲ κατευθὺ ἐπὶ τὸ ταπεινὸν τρέπεται· ὑπεροχὴν δέ, ἐπειδὴ δοκεῖ πάντων τῶν πετεινῶν διαφέρειν· αἶμα δέ, ἐπειδὴ φασὶ τοῦτο τὸ ζῶον ὕδωρ μὴ πίνειν ἀλλ' αἶμα· νίκην δέ, ἐπειδὴ δοκεῖ τοῦτο τὸ ζῶον πᾶν νικᾶν πετεινόν. ἐπειδὴ γὰρ ὑπὸ ἰσχυροτέρου ζώου καταδυναστεύηται, τὸ τηνικαῦτα ἑαυτὸν ὑπτιάσας ἐν τῷ ἀέρι, ὡς τοὺς μὲν ὄνυχας αὐτοῦ ἐν τῷ ἄνω ἐσχηματίζεσθαι, τὰ δὲ πτερὰ καὶ τὰ ὀπίσθια εἰς τὰ κάτω, τὴν μάχην ποιεῖται· οὕτω γὰρ τὸ ἀντιμαχόμενον αὐτῷ ζῶον, τὸ αὐτὸ ποιῆσαι ἀδυνατοῦν, εἰς ἥτταν ἔρχεται. [Πῶς δηλοῦσι ψυχὴν]. ^[15]
- 1 7 (τ) Ἔτι γε μὴν καὶ ἀντὶ ψυχῆς ὁ ἰέραξ τάσσεται ἐκ τῆς τοῦ ὀνόματος ἐρμηνείας. καλεῖται γὰρ παρ' Αἰγυπτίοις ὁ ἰέραξ βαιήθ, τοῦτο δὲ τὸ ὄνομα διαιρεθὲν ψυχὴν σημαίνει καὶ καρδίαν· ἔστι γὰρ τὸ μὲν βαῖ ψυχὴ, τὸ δὲ ἦθ καρδία, ἢ δὲ καρδία κατ' Αἰγυπτίους ψυχῆς περίβολος, ὥστε σημαίνει τὴν σύνθεσιν τοῦ ὀνόματος ψυχὴν ἐγκάρδιον· ἀφ' οὗ καὶ ὁ ἰέραξ διὰ τὸ πρὸς τὴν ψυχὴν συμπαθεῖν ὕδωρ οὐ πίνει τὸ καθόλου, ἀλλ' αἶμα, ᾧ καὶ ἡ ψυχὴ τρέφεται. [Πῶς Ἄρεα καὶ Ἀφροδίτην]. ^[5]
- 1 8 (τ) Ἄρεα δὲ γράφοντες καὶ Ἀφροδίτην, δύο ἰέρακας ζωγραφοῦσιν, ὧν τὸν ἄρσενα εἰκάζουσιν Ἄρει, τὴν δὲ θήλειαν Ἀφροδίτῃ, ἐπειδὴ τὰ μὲν ἄλλα θηλυκὰ ζῶα πρὸς πᾶσαν μῖξιν τῷ ἀνδρὶ οὐχ ὑπακούει, καθάπερ ἰέραξ· τριακοντάκις γὰρ τῆς ἡμέρας βασανιζομένη, ἐπειδὴ ἀναχωρήσει, φωνηθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἄρσενος, πάλιν ὑπακούει· διὸ καὶ πᾶσαν θήλειαν τῷ ἀνδρὶ πειθομένην Αἰγύπτιοι Ἀφροδίτην καλοῦσι, τὴν δὲ μὴ πειθομένην οὐχ οὕτω προσαγορεύουσι. διὰ τοῦτο καὶ ἡλίῳ τὸν ἰέρακα ἀνέθεσαν· παραπλησίως γὰρ τῷ ἡλίῳ τὸν τριάκοντα ἀριθμὸν ἐν τῷ πλησιασμῷ τῆς θηλείας ἀποδίδωσιν. Ἐτέρως δὲ τὸν Ἄρεα καὶ τὴν Ἀφροδίτην γράφοντες, δύο κορώνας ζωγραφοῦσιν ὡς ἄνδρα καὶ γυναῖκα, ἐπεὶ τοῦτο τὸ ζῶον δύο ὡὰ γεννᾷ, ἀφ' ὧν ἄρρεν καὶ θῆλυ γεννᾶσθαι δεῖ· ἐπειδὴ δὲ γεννήσῃ, ὅπερ σπανίως γίνεται, δύο ἀρσενικά ἢ δύο θηλυκά, τὰ ἀρσενικά, τὰς θηλείας γαμήσαντα, οὐ μίσγεται ἐτέρα κορώνη, οὐδὲ μὴν ἡ θήλεια ἐτέρα κορώνη μέχρι θανάτου, ἀλλὰ μόνα τὰ ἀποζυγένη διατελεῖ· διὸ καὶ μιᾷ κορώνῃ συναντήσαντες, οἰωνίζονται οἱ ἄνθρωποι ὡς χηρεύοντι συνηντηκότες ζῶω, τῆς δὲ τοιαύτης αὐτῶν ὁμονοίας χάριν, μέχρι νῦν οἱ Ἕλληνες ἐν τοῖς γάμοις «ἐκκορὶ κορὶ κορώνῃ» λέγουσιν ἀγνοοῦντες. [Πῶς γάμον]. ^[15]
- 1 9 (τ) Γάμον δὲ δηλοῦντες, δύο κορώνας πάλιν ζωγραφοῦσι τοῦ λεχθέντος χάριν. [Πῶς μονογενές]. ^[1]
- 1 10 (τ) Μονογενές δὲ δηλοῦντες, ἢ γένεσιν, ἢ πατέρα, ἢ κόσμον, ἢ ἄνδρα, κἀνθαρὸν ζωγραφοῦσι. μονογενές μὲν ὅτι αὐτογενές ἔστι τὸ ζῶον, ὑπὸ θηλείας μὴ κυοφορούμενον. μόνη γὰρ γένεσις

αὐτοῦ τοιαύτη ἐστίν· ἐπειδὴν ὁ ἄρσην βούληται παιδοποιήσασθαι, βοδὸς ἀφόδευμα λαβών, πλάσσει σφαιροειδὲς παραπλήσιον τῷ κόσμῳ σχῆμα, ὃ ἐκ τῶν ὀπισθίων μερῶν κυλίσας ἀπὸ ἀνατολῆς εἰς δύσιν, αὐτὸς πρὸς ἀνατολὴν βλέπει, ἵνα ἀποδῷ τὸ τοῦ κόσμου σχῆμα· (αὐτὸς γὰρ ἀπὸ τοῦ ἀπηλιώτου εἰς λίβα φέρεται, ὃ δὲ τῶν ἀστέρων δρόμος ἀπὸ λιβὸς εἰς ἀπηλιώτην). ταύτην οὖν τὴν σφαῖραν κατορύξας, εἰς γῆν κατατίθεται ἐπὶ ἡμέρας εἰκοσιοκτῶ, ἐν ὅσαις καὶ ἡ σελήνη ἡμέραις τὰ δώδεκα ζῳδία κυκλεύει, ὅφ’ ἦν ἀπομένον, ζωογονεῖται τὸ τῶν κανθάρων γένος· τῇ ἐνάτῃ δὲ καὶ εἰκοστῇ ἡμέρᾳ ἀνοίξας τὴν σφαῖραν, εἰς ὕδωρ βάλλει, (ταύτην γὰρ τὴν ἡμέραν νομίζει σύνοδον εἶναι σελήνης καὶ ἡλίου, ἔτι τε καὶ γένεσιν κόσμου), ἥς ἀνοιγομένης ἐν τῷ ὕδατι, ζωὰ ἐξέρχεται, τουτέστιν οἱ κύνθαροι. γένεσιν δὲ διὰ τὴν προειρημένην αἰτίαν· πατέρα δέ, ὅτι ἐκ μόνου πατρὸς τὴν γένεσιν ἔχει ὁ κύνθαρος κόσμον δέ, ἐπειδὴ κοσμοειδῆ τὴν γένεσιν ποιεῖται· ἄνδρα δέ, ἐπειδὴ θηλυκὸν γένος αὐτοῖς οὐ γίνεται. Εἰσὶ δὲ καὶ κανθάρων ἰδέαι τρεῖς, πρώτη μὲν αἰλουρόμορφος καὶ ἀκτινωτή, ἥνπερ καὶ ἡλίῳ ἀνέθεσαν διὰ τὸ σύμβολον· φασὶ γὰρ τὸν ἄρρενα αἴλουρον συμεταβάλλειν τὰς κόρας τοῖς τοῦ ἡλίου δρόμοις· ὑπεκτείνονται μὲν γὰρ κατὰ πρωτὴν πρὸς τὴν τοῦ θεοῦ ἀνατολήν, στρογγυλοειδεῖς δὲ γίνονται κατὰ τὸ μέσον τῆς ἡμέρας, ἀμαυρότεροι δὲ φαίνονται δύνειν μέλλοντος τοῦ ἡλίου, ὅθεν καὶ τὸ ἐν Ἡλιουπόλει ξόانون τοῦ θεοῦ αἰλουρόμορφον ὑπάρχει. ἔχει δὲ πᾶς κύνθαρος καὶ δακτύλους τριάκοντα διὰ τὴν τριακονταήμερον τοῦ μηνός, ἐν αἷς ὁ ἥλιος ἀνατέλλων, τὸν ἑαυτοῦ ποιεῖται δρόμον. δευτέρα δὲ γενεά, ἡ δίκερως καὶ ταυροειδής, ἥτις καὶ τῇ σελήνῃ καθιερώθη, ἀφ’ οὗ καὶ τὸν οὐράνιον ταῦρον ὕψωμα τῆς θεοῦ ταύτης λέγουσιν εἶναι παῖδες Αἰγυπτίων. τρίτη δὲ ἡ μονόκερως καὶ ἰβιόμορφος, ἣν Ἑρμῇ διαφέρειν ἐνόμισαν, καθὰ καὶ ἱβὶς τὸ ὄρνειον. [Τί γυπα γράφοντες δηλοῦσι]. ^[25]

1 11 (τ) Μητέρα δὲ γράφοντες, ἡ βλέψιν, ἡ ὄριον, ἡ πρόγνωσιν, ἡ ἐνιαυτόν, ἡ οὐρανίαν, ἡ ἐλεήμονα, ἡ Ἀθηνᾶν, ἡ Ἥραν, ἡ δραχμὰς δύο, γυπα ζωγραφοῦσι. μητέρα μὲν, ἐπειδὴ ἄρρεν ἐν τούτῳ τῷ γένει τῶν ζώων οὐχ ὑπάρχει, ἡ δὲ γένεσις αὐτῶν γίνεται τρόπῳ τοιῷδε· ὅταν ὀργάσῃ πρὸς σύλληψιν ἡ γύψ, τὴν φύσιν ἑαυτῆς ἀνοίξασα πρὸς βορέαν ἄνεμον, ὑπὸ τούτου ὀχεύεται ἐπὶ ἡμέρας πέντε, ἐν αἷς οὔτε βρωτοῦ οὔτε ποτοῦ μεταλαμβάνει, ποθοῦσα παιδοποιεῖαν. ἔστι δὲ καὶ ἄλλα γένη ὀρνέων, ἃ ὑπὸ ἀνέμου συλλαμβάνει, ὧν τὰ ὡὰ πρὸς βρῶσιν αὐτὸ μόνον, οὐκέτι δὲ πρὸς ζωογονίαν ἐστὶ χρήσιμα, γυπῶν δὲ ὑπηνέμιον ποιουμένων τὴν ὀχείαν, ἡ τῶν ὧων γένεσις ζωογονεῖται. βλέψιν δέ, ἐπειδὴ τῶν ἄλλων ζώων ἀπάντων ὀξυωπέστερον ὄρᾳ ἡ γύψ, ἐν μὲν ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου ὄντος, πρὸς δύσιν βλέπουσα, ἐν δύσει δὲ τοῦ θεοῦ ὑπάρχοντος, πρὸς ἀνατολήν, ἐξ ἱκανοῦ διαστήματος ποριζομένη τὰ πρὸς χρήσιν αὐτῇ βρώσιμα· ὄριον δέ, διότι, πολέμου μέλλοντος τελειοῦσθαι, τὸν τόπον ὀρίζει, ἐν ᾧ μέλλει ὁ πόλεμος γίνεσθαι, πρὸ ἡμερῶν ἑπτὰ ἐπ’ αὐτὸν παραγινομένη· πρόγνωσιν δὲ ἡ τῆς προειρημένης αἰτίας χάριν, ἡ ὅτι ἐπὶ πυκτίδα γινομένη ἡ ἐν ἄγρᾳ, πρὸς τοὺς πλείονας σφαζομένους καὶ ἡττωμένους βλέπει, ταμειυομένη τὴν ἑαυτῆς ἐκ τῶν πτωμάτων τροφήν, παρ’ ὃ καὶ οἱ ἀρχαῖοι βασιλεῖς κατασκόπους ἔπεμπον σκεπτόμενοι κατὰ ποῖον τοῦ πολέμου αἱ γυπες βλέπουσι μέρος, ἐντεῦθεν σημειούμενοι τοὺς ἡττωμένους· ἐνιαυτόν δέ, διὰ τὸ ἐν τούτῳ τῷ ζῳῷ τριακοσίας ἐξήκοντα πέντε ἡμέρας τοῦ ἔτους διαιρεῖσθαι, ἐν αἷς ὁ ἐνιαύσιος ἐκτελεῖται χρόνος. ἑκατὸν γὰρ εἴκοσιν ἡμέρας ἔγκυος μένει καὶ τὰς ἴσας τοὺς νεοσσοὺς ἐκτρέφει, ταῖς δὲ λειπούσαις ἑκατὸν εἴκοσι τὴν ἑαυτῆς ἐπιμέλειαν ποιεῖται, μήτε κυοφοροῦσα, μήτε τρέφουσα, παρασκευάζουσα δὲ ἑαυτὴν εἰς ἑτέραν σύλληψιν, τὰς δὲ λοιπὰς πέντε τοῦ ἔτους ἡμέρας, ὡς ἤδη προεῖπον, εἰς τὴν τοῦ ἀνέμου ὀχείαν καταναλίσκει. ἐλεήμονα δέ, ὅπερ δοκεῖ παρά τισιν ἐναντιώτατον ὑπάρχειν, ἐπεὶ τοῦτο τὸ ζῷον πάντα ἀναιρεῖ· ἠναγκάσθησαν δὲ τοῦτο γράψαι, ἐπειδὴ ἐν ταῖς ἑκατὸν εἴκοσιν ἡμέραις, ἐν αἷς τὰ ἑαυτῆς ἐκτρέφει τέκνα, ἐπὶ πλεῖον οὐ πέτεται, περὶ δὲ τοὺς νεοσσοὺς καὶ τὴν τούτων ἐκτροφὴν ἀσχολεῖται, ἐν αἷς ἀπορήσασα τροφῆς, ἣν παράσχηται τοῖς νηπίοις,

τὸν ἑαυτῆς μηρὸν ἀνατεμοῦσα, παρέχει τοῖς τέκνοις τοῦ αἵματος μεταλαμβάνειν, ὥς μὴ ἀπορήσαντα τροφῆς ἀναιρεθῆναι. Ἀθηνᾶν δὲ καὶ Ἥραν, ἐπειδὴ δοκεῖ παρ' Αἰγυπτίοις Ἀθηνᾶ μὲν τὸ ἄνω τοῦ οὐρανοῦ ἡμισφαίριον ἀπειληφέναι, τὸ δὲ κάτω Ἥρα, ὅθεν καὶ ἄτοπον ἡγοῦνται ἀρσενικῶς δηλοῦν τὸν οὐρανόν. θηλυκῶς μέντοι τὴν οὐρανόν, διότι καὶ ἡ γένεσις ἡλίου καὶ σελήνης καὶ τῶν λοιπῶν ἀστέρων ἐν αὐτῷ ἀποτελεῖται, ὅπερ ἐστὶ θηλείας ἔργον. καὶ τὸ τῶν γυπῶν δέ, ὥς προεῖπον, γένος θηλειῶν ἐστὶ γένος μόνων, δι' ἣν αἰτίαν καὶ παντὶ θηλυκῷ ζωδίῳ οἱ Αἰγύπτιοι γῦπα ὡς βασίλειον ἐπιτιθέασιν, ἀφ' οὗ καὶ πᾶσαν θεάν, ἵνα μὴ περὶ ἐκάστης γράφων μηκύνω τὸν λόγον, [Αἰγύπτιοι] <δι' αὐτῆς σημαίνουσι> . [μητέρα οὖν θέλοντες σημῆναι, γῦπα ζωγραφοῦσι· μήτηρ γάρ ἐστὶ θηλυκοῦ ζώου]· οὐρανίαν δέ, οὐ γὰρ ἀρέσκει αὐτοῖς τὸν οὐρανὸν λέγειν, καθὼς προεῖπον, ἐπεὶ τούτων ἡ γένεσις ἐκεῖθεν ἐστὶ· δραχμὰς δὲ δύο, διότι παρ' Αἰγυπτίοις μονὰς ἐστὶν αἱ δύο γραμμαί, μονὰς δὲ παντὸς ἀριθμοῦ γένεσις. εὐλόγως οὖν δύο δραχμὰς βουλόμενοι δηλῶσαι, γῦπα γράφουσιν, ἐπεὶ μήτηρ δοκεῖ καὶ γένεσις εἶναι, καθάπερ καὶ ἡ μονὰς. [Πῶς Ἥφαιστον <καὶ Ἀθηνᾶν> γράφουσιν]. ^[45]

1 12 (τ) Ἥφαιστον δὲ γράφοντες, κάνθαρον καὶ γῦπα ζωγραφοῦσιν, Ἀθηνᾶν δὲ γῦπα καὶ κάνθαρον· [δοκεῖ γὰρ αὐτοῖς ὁ κόσμος συνεστάναι ἔκ τε ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ· <ἐπὶ μὲν τοῦ Ἥφαιστου ἄρσενος> ὑπάρχοντος κάνθαρον γράφουσιν, ἐπὶ δὲ τῆς Ἀθηνᾶς τὴν γῦπα γράφουσιν]. οὔτοι γὰρ μόνοι θεῶν παρ' αὐτοῖς ἀρσενοθήλεις ὑπάρχουσι. [Τί ἀστέρα γράφοντες δηλοῦσι]. ^[5]

1 13 (τ) Θεὸν δὲ ἐγκόσμιον σημαίνοντες, ἡ εἰμαρμένην, ἡ τὸν πέντε ἀριθμόν, ἀστέρα ζωγραφοῦσι. θεὸν μὲν, ἐπειδὴ πρόνοια θεοῦ τὴν νίκην προστάσσει, ἡ τῶν ἀστέρων καὶ τοῦ παντὸς κόσμου κίνησις ἐκτελεῖται· δοκεῖ γὰρ αὐτοῖς δίχα θεοῦ μηδὲν ὅλως συνεστάναι· εἰμαρμένην δέ, ἐπεὶ καὶ αὕτη ἐξ ἀστρικῆς οἰκονομίας συνίσταται· τὸν δὲ πέντε ἀριθμόν, ἐπειδὴ πλήθους ὄντος ἐν οὐρανῷ, πέντε μόνοι ἐξ αὐτῶν κινούμενοι τὴν τοῦ κόσμου οἰκονομίαν ἐκτελοῦσι. [Τί κυνοκέφαλον γράφοντες δηλοῦσι]. ^[5]

1 14 (τ) Σελήνην δὲ γράφοντες, ἡ οἰκουμένην, ἡ γράμματα, ἡ ἱερέα, ἡ ὀργήν, ἡ κόλυμβον, κυνοκέφαλον ζωγραφοῦσι. σελήνην μὲν, ἐπειδὴ τὸ ζῶον τοῦτο συμπάθειάν τινα πρὸς τὴν τοῦ θεοῦ σύνοδον ἐκτήσατο. ὅταν γὰρ ἐν τῷ μέρει τῆς ὥρας ἡ σελήνη συνοδεύουσα ἡλίῳ ἀφώτιστος γένηται, τότε ὁ μὲν ἄρσην κυνοκέφαλος οὐ βλέπει οὐδὲ ἐσθίει, ἄχθεται δὲ εἰς τὴν γῆν νενευκῶς, καθάπερ πενθῶν τὴν τῆς σελήνης ἀρπαγὴν, ἡ δὲ θήλεια μετὰ τοῦ μὴ ὀρᾶν καὶ ταῦτά τῷ ἄρσενι πάσχειν, ἔτι δὲ καὶ ἐκ τῆς ἰδίας φύσεως αἰμάσσεται· διὸ καὶ μέχρι νῦν ἐν τοῖς ἱεροῖς τρέφονται κυνοκέφαλοι, ὅπως ἐξ αὐτῶν γινώσκηται τὸ ἡλίου καὶ σελήνης μέρος τῆς συνόδου. οἰκουμένην δέ, ἐπειδὴ ἐβδομήκοντα δύο χώρας τὰς ἀρχαίας φασὶ τῆς οἰκουμένης εἶναι· τούτους δὲ τρεφομένους ἐν τοῖς ἱεροῖς καὶ ἐπιμελείας τυγχάνοντας, οὐ καθάπερ τὰ λοιπὰ ζῶα ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τελευτᾷ, οὕτω καὶ τούτους, ἀλλὰ μέρος αὐτῶν καθ' ἐκάστην ἡμέραν νεκρούμενον ὑπὸ τῶν ἱερέων θάπτεσθαι, τοῦ λοιποῦ σώματος ἐν τῷ κατὰ φύσιν ὄντος· ἕως δ' ἂν αἱ ἐβδομήκοντα καὶ δύο πληρωθῶσιν ἡμέραι, τότε ὅλος ἀποθνήσκει. γράμματα δέ, ἐπειδὴ ἐστὶ συγγένεια κυνοκεφάλων αἰγύπτια ἐπισταμένων γράμματα, παρ' ὃ εἰς ἱερὸν ἐπειδὰν πρῶτα κοιμισθῇ κυνοκέφαλος, δέλτον αὐτῷ παρατίθησιν ὁ ἱερεὺς καὶ σχοινίον καὶ μέλαν, πειράζων εἰ ἐκ τῆς ἐπισταμένης ἐστὶ συγγενείας γράμματα, καὶ εἰ γράφει. ἔτι τε καὶ τὸ ζῶον ἐπὶ Ἑρμῇ ἐνεμήθη τῷ πάντων μετέχοντι γραμμάτων. ἱερέα δέ, ὅτι φύσει ὁ κυνοκέφαλος ἰχθὺν οὐκ ἐσθίει, ἀλλ' οὐδὲ ἰχθυώμενον ἄρτον, καθάπερ καὶ οἱ ἱερεῖς [ἐκτός]· γεννᾶται τε περιτετμημένος, ἦν καὶ οἱ ἱερεῖς ἐπιτηδεύουσι περιτομήν· ὀργήν δέ, ἐπεὶ περὶ τὸ ζῶον τοῦτο παρὰ τὰ ἄλλα θυμικώτατόν τε καὶ ὀργίλον ὑπάρχει· κόλυμβον δέ, διότι τὰ μὲν ἄλλα ζῶα κολύμβῳ χρώμενα ῥυπαρὰ φαίνεται, μόνον δὲ τοῦτο, εἰς ὃν τόπον προήρηται πορευθῆναι, κολυμβᾷ, κατὰ μὴδὲν τῷ ῥύπῳ παραφερόμενον. [Πῶς γράφουσι σελήνης ἀνατολήν]. ^[25]

1 15 (τ)

Σελήνης δὲ ἀνατολὴν γράφειν βουλόμενοι, πάλιν κυνοκέφαλον ζωγραφοῦσι σχήματι τοιῷδε· ἐστῶτα καὶ τὰς χεῖρας εἰς οὐρανὸν ἐπαίροντα, βασιλείον τε ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχοντα. τοῦτο γράφουσι τὸ σχῆμα ἐπὶ τῆς ἀνατολῆς ὃ κυνοκέφαλος ποιεῖται, ὡς εἶπεῖν, προσευχόμενος τῇ θεῷ, ἐπειδὴ ἀμφοτέροι φωτὸς μετελήφασι. [Πῶς ἰσημερίας δύο]. ^[5]

- 1 16 (τ) Ἰσημερίας δύο πάλιν σημαίνοντες, κυνοκέφαλον καθήμενον ζωγραφοῦσι ζῶον. ἐν ταῖς δυσὶ γὰρ ἰσημερίαις τοῦ ἐνιαυτοῦ δωδεκάκις τῆς ἡμέρας καθ' ἑκάστην ὥραν οὐρεῖ, τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ταῖς δυσὶ νυξὶ ποιεῖ· διόπερ οὐκ ἀλόγως ἐν τοῖς ὑδρολογίοις αὐτῶν Αἰγύπτιοι κυνοκέφαλον καθήμενον γλύφουσιν, ἐκ δὲ τοῦ μορίου αὐτῷ ὕδωρ ἐπιρρέον ποιοῦσιν, ἐπεὶ, ὥσπερ προεῖπον, τὰς τῆς ἰσημερίας δώδεκα σημαίνει ὥρας· ἵνα δὲ μὴ εὐρύτερον τὸ ὕδωρ <ἐξ αὐτομάτου> κατασκευάσματος ὑπάρχη, δι' οὗ [τὸ ὕδωρ] εἰς τὸ ὠρολόγιον ἀποκρίνεται, μὴδὲ πάλιν στενώτερον, (ἀμφοτέρων γὰρ χρεῖα, τὸ μὲν γὰρ εὐρύτερον, ταχέως ἐκφέρων τὸ ὕδωρ, οὐχ ὑγιῶς τὴν ἀναμέτρησιν τῆς ὥρας ἀποτελεῖ, τὸ δὲ στενώτερον, κατ' ὀλίγον καὶ βραδέως ἀπολῶν τὸν κρουόν), ἕως τῆς οὐρᾶς τρυῖμα διείραντες, πρὸς τὸ ταύτης πάχος σίδηρον κατασκευάζουσι πρὸς τὴν προκειμένην χρεῖαν· τοῦτο δὲ αὐτοῖς ἀρέσκει ποιεῖν οὐκ ἄνευ λόγου τινός, ὡς οὐδὲ ἐπὶ τῶν ἄλλων. καὶ ὅτι ἐν ταῖς ἰσημερίαις μόνος τῶν ἄλλων ζῶων δωδεκάκις τῆς ἡμέρας κράζει καθ' ἑκάστην ὥραν. [Πῶς θυμὸν δηλοῦσι]. ^[15]
- 1 17 (τ) Θυμὸν δὲ βουλόμενοι δηλῶσαι, λέοντα ζωγραφοῦσι· κεφαλὴν γὰρ ἔχει μεγάλην τὸ ζῶον, καὶ τὰς μὲν κόρας πυρῶδεις, τὸ δὲ πρόσωπον στρογγύλον, καὶ περὶ αὐτὸ ἀκτινοειδεῖς τρίχας κατὰ μίμησιν ἡλίου, ὅθεν καὶ ὑπὸ τὸν θρόνον τοῦ Ὁρου λέοντας ὑποτιθέασι, δεικνύντες τὸ πρὸς τὸν θεὸν τοῦ ζῶου σύμβολον. ἡλῖος δὲ ὁ Ὁρος ἀπὸ τοῦ τῶν ὠρῶν κρατεῖν. [Πῶς ἀλκὴν γράφουσιν]. ^[5]
- 1 18 (τ) Ἀλκὴν δὲ γράφοντες, λέοντος τὰ ἔμπροσθεν ζωγραφοῦσι, διὰ τὸ εὐσθενέστερα αὐτῷ ὑπάρχειν ταῦτα τὰ μέλη τοῦ σώματος. [Πῶς ἐγρηγορότα γράφουσιν]. ^[1]
- 1 19 (τ) Ἐγρηγορότα δὲ γράφοντες ἢ καὶ φύλακα, λέοντος γράφουσι κεφαλὴν, ἐπειδὴ ὁ λέων ἐν τῷ ἐγρηγορέναι μέμυκε τοὺς ὀφθαλμούς, κοιμώμενος δὲ ἀνεωγότας τούτους ἔχει, ὅπερ ἐστὶ τοῦ φυλάσσειν σημεῖον. διόπερ καὶ συμβολικῶς τοῖς κλείθροις τῶν ἱερῶν λέοντας ὡς φύλακας παρελήφασι. [Πῶς φοβερὸν]. ^[5]
- 1 20 (τ) Φοβερὸν δὲ σημαίνοντες, τῷ αὐτῷ χρῶνται σημείῳ, ἐπειδὴ ἀλκιμώτατον ὑπάρχον τοῦτο τὸ ζῶον, πάντας εἰς φόβον τοὺς ὀρώντας φέρει. [Πῶς Νείλου ἀνάβασιν]. ^[1]
- 1 21 (τ) Νείλου δὲ ἀνάβασιν σημαίνοντες, ὃν καλοῦσιν αἰγυπτιστὶ Νοῦν, ἐρμηνευθὲν δὲ σημαίνει νέον, ποτὲ μὲν λέοντα γράφουσι, ποτὲ δὲ τρεῖς ὑδρίας μεγάλας, ποτὲ δὲ οὐρανὸν καὶ γῆν ὕδωρ ἀναβλύζουσιν. Λέοντα μὲν, ἐπειδὴ ὁ ἥλιος, λέοντι <συγ> γενόμενος, πλείονα τὴν ἀνάβασιν τοῦ Νείλου ποιεῖται, ὥστε ἐμμένων τῷ ζῳδίῳ τούτῳ, τὸ δίμοιρον τοῦ νέου ὕδατος πλημμυρεῖ πολλάκις, ὅθεν καὶ τὰς χολέδρας καὶ τοὺς εἰσαγωγεῖς τῶν ἱερῶν κρηνῶν λεοντομόρφους κατεσκεύασαν οἱ ἀρχαῖοι τῶν ἱερατικῶν ἔργων προστάται, ἀφ' οὗ καὶ μέχρι νῦν, κατ' εὐχὴν πλεονασμοῦ ὑγρότητος, καὶ ἐν <τοῖς ὑδραγωγίοις> τῶν χωρίων γέμοντες τὸν οἶνον, διὰ τῶν λεόντων <ἐκπέμπουσι>. Τρία δὲ ὑδρεῖα [ἢ οὐρανὸν καὶ γῆν ὕδωρ βλύζουσιν]—τὸ μὲν ὑδρεῖον ὁμοιοῦντες καρδίᾳ γλῶσσαν ἐχούση· καρδίᾳ μὲν, ἐπειδὴ παρ' αὐτοῖς τὸ ἡγεμονικόν ἐστὶ τοῦ σώματος αὕτη, καθάπερ ὁ Νεῖλος τῆς Αἰγύπτου ἡγεμὼν καθέστηκε, γλῶσση δέ, ὅτι διὰ παντὸς ἐν ὑγρῷ ὑπάρχουσιν αὐτήν καὶ γενέτειραν τοῦ εἶναι καλοῦσι—τρία δὲ ὑδρεῖα, καὶ οὔτε πλείονα, οὔτε ἥττονα, ἐπειδὴ ἡ τῆς ἀναβάσεως ἐργασία κατ' αὐτοὺς τριμερὴς ὑπάρχει, ἐν μὲν ὑπὲρ τῆς αἰγυπτίας γῆς τάξαντας, ἐπειδὴ ἐστὶ καθ' αὐτήν ὕδατος γεννητικὴ, ἕτερον δὲ ὑπὲρ τοῦ ὠκεανοῦ, καὶ γὰρ ἀπὸ τούτου ὕδωρ παραγίνεται εἰς Αἴγυπτον ἐν τῷ τῆς ἀναβάσεως καιρῷ, τρίτον δὲ ὑπὲρ τῶν ὄμβρων, οἳ γίνονται κατὰ τὰ νότια τῆς Αἰθιοπίας μέρη, κατὰ τὸν τῆς

ἀναβάσεως τοῦ Νείλου καιρόν. Ὅτι δὲ γεννᾷ ἡ Αἴγυπτος τὸ ὕδωρ, δυνατόν ἐστιν ἐντεῦθεν μαθεῖν· ἐν γὰρ τῷ λοιπῷ κλίματι τοῦ κόσμου αἱ τῶν ποταμῶν πλήμυραι ἐν τῷ χειμῶνι ἀποτελοῦνται, ὑπὸ τῶν συνεχῶν ὄμβρων τοῦ τοιοῦτου συμβαίνοντος, μόνη δὲ ἡ Αἰγυπτίων γῆ, ἐπεὶ μέση τῆς οἰκουμένης ὑπάρχει, καθάπερ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ ἡ λεγομένη κόρη, θέρους ἄγει τὴν τοῦ Νείλου ἑαυτῇ ἀνάβασιν. [Πῶς Αἴγυπτον γράφουσιν]. ^[25]

- 1 22 (τ) Αἴγυπτον δὲ γράφοντες, θυμιατήριον καιόμενον ζωγραφοῦσι, καὶ ἐπάνω καρδίαν, δηλοῦντες ὅτι, ὡς ἡ τοῦ ζηλοτύπου καρδιά διὰ παντὸς πυροῦται, οὕτως ἡ Αἴγυπτος ἐκ τῆς θερμότητος διὰ παντὸς ζωογονεῖ τὰ ἐν αὐτῇ ἢ παρ' αὐτῇ ὑπάρχοντα. [Πῶς ἄνθρωπον μὴ ἀποδημήσαντα τῆς πατρίδος]. ^[1]
- 1 23 (τ) Ἄνθρωπον τῆς πατρίδος μὴ ἀποδημήσαντα σημαίνοντες, ὀνοκέφαλον ζωγραφοῦσιν, ἐπειδὴ οὔτε ἀκούει τινὸς ἱστορίας, οὔτε τῶν ἐπὶ ξένης γινομένων αἰσθάνεται. [Πῶς φυλακτήριον]. ^[1]
- 1 24 (τ) Φυλακτήριον δὲ γράφειν βουλόμενοι, δύο κεφαλὰς ἀνθρώπων ζωγραφοῦσι, τὴν μὲν τοῦ ἄρσενος ἔσω βλέπουσαν, τὴν δὲ θηλυκὴν ἔξω· οὕτω γάρ, φασίν, οὐδὲν τῶν δαιμονίων ἐφάπτεται, ἐπειδὴ καὶ χωρὶς γραμμάτων ταῖς δυσὶ κεφαλαῖς ἑαυτοὺς φυλακτηριάζουσι. [Πῶς ἄνθρωπον ἄπλαστον γράφουσιν]. ^[1]
- 1 25 (τ) Ἄπλαστον δὲ ἄνθρωπον γράφοντες, βάτραχον ζωγραφοῦσιν, ἐπειδὴ ἡ τούτου γένεσις ἐκ τῆς τοῦ ποταμοῦ ἰλύος ἀποτελεῖται· ὅθεν καὶ ἔσθ' ὅτε ὀράται τῷ μὲν ἐτέρῳ μέρει αὐτοῦ βατράχῳ, τῷ δὲ λοιπῷ γεῶδει τινὶ ἐμφορῆς, ὡς καὶ ἐκλιπόντι τῷ ποταμῷ συνεκλείπειν. [Πῶς ἀνοῖξιν]. ^[1]
- 1 26 (τ) Ἄνοῖξιν δὲ θέλοντες δηλῶσαι, λαγὼν ζωγραφοῦσι διὰ τὸ πάντοτε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνεωγότας ἔχειν τοῦτο τὸ ζῶον. [Πῶς τὸ λέγειν]. ^[1]
- 1 27 (τ) Τὸ λέγειν δὲ γράφοντες, γλῶσσαν ζωγραφοῦσι καὶ ὕφαιμον ὀφθαλμόν, τὰ μὲν πρωτεῖα τῆς λαλιάς τῇ γλώσσει μερίζοντες, τὰ δευτερεῖα δὲ ταύτης τοῖς ὀφθαλμοῖς· οὕτω γὰρ οἱ γε λόγοι τελείως τῆς ψυχῆς καθεστήκασιν, πρὸς τὰ κινήματα αὐτῆς συμμεταβάλλοντες. [Ἡπερ καὶ ἐτέρᾳ λαλίᾳ παρ' Αἰγυπτίοις ὀνομάζεται]. ἐτέρως δὲ τὸ λέγειν σημαίνοντες, γλῶσσαν καὶ χεῖρα ὑποκάτω γράφουσι, τῇ μὲν γλώσσει τὰ πρωτεῖα τοῦ λόγου φέρειν δεδοκότες, τῇ δὲ χειρί, ὡς τὰ τῆς γλώσσης βουλήματα ἀνυούσῃ, τὰ δεύτερα. [Πῶς ἀφωνίαν]. ^[5]
- 1 28 (τ) Ἀφωνίαν δὲ γράφοντες, ἀριθμὸν , αζε' γράφουσιν, ὃς τριετοῦς ἐστὶ χρόνου ἀριθμὸς, ἐκ τριακοσίων ἐξήκοντα πέντε ἡμερῶν τοῦ ἔτους ὑπάρχοντος, ἐφ' ὃν χρόνον μὴ λαλήσαν τὸ παιδίον σημειοῦται ὡς παραπεποδισμένον τῇ γλώσσει. [Πῶς φωνὴν μακρόθεν]. ^[1]
- 1 29 (τ) Φωνὴν δὲ μακρόθεν βουλόμενοι δηλῶσαι, ὃ καλεῖται παρ' Αἰγυπτίοις οὐαίε, ἀέρος φωνὴν γράφουσι, τουτέστι βροντὴν, ἥς οὐδὲν καταφθέγγει μείζον ἢ δυναμικώτερον. [Πῶς ἀρχαιογονίαν]. ^[1]
- 1 30 (τ) Ἀρχαιογονίαν δὲ γράφοντες, παπύρου ζωγραφοῦσι δέσμην, διὰ τούτου δηλοῦντες τὰς πρώτας τροφάς· τροφῶν γὰρ οὐκ ἂν τις εὖροι ἢ γονῆς ἀρχήν. [Πῶς γεῦσιν]. ^[1]
- 1 31 (τ) Γεῦσιν δὲ δηλοῦντες, ἀρχὴν στόματος ζωγραφοῦσιν, ἐπειδὴ πᾶσα γεῦσις μέχρι ταύτης σῶζεται, γεῦσιν δὲ λέγω τελείαν. γεῦσιν δὲ μὴ τελείαν δηλοῦντες, γλῶσσαν ἐπὶ ὀδόντων ζωγραφοῦσιν, ἐπειδὴ πᾶσα γεῦσις τούτοις τελεῖται. [Πῶς ἡδονήν]. ^[1]
- 1 32 (τ) Ἡδονὴν δὲ βουλόμενοι δηλῶσαι, δεκαῆξ ἀριθμὸν γράφουσιν· ἀπὸ γὰρ τούτων τῶν ἐτῶν ἀρχὴν τῆς πρὸς γυναικας συνουσίας καὶ πρὸς τέκνα γενέσεως οἱ ἄνδρες ἔχουσι. [Πῶς συνουσίαν]. ^[1]
- 1 33 (τ) Συνουσίαν δὲ δηλοῦντες, δύο δεκαῆξ ἀριθμοὺς γράφουσιν· ἐπειδὴ γὰρ τὰ δεκαῆξ ἡδονὴν εἵπομεν εἶναι, ἡ δὲ συνουσία ἐκ δύο ἡδονῶν συνέστηκεν, ἕκ τε τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικός,

διὰ τοῦτο τὰ ἄλλα δεκαεξὶ προσγράφουσι. [Πῶς ψυχὴν ἐνταῦθα πολὺν χρόνον διατρίβουσιν].
[1]

- 1 34 (τ) Ψυχὴν δὲ ἐνταῦθα πολὺν χρόνον διατρίβουσιν βουλόμενοι γράψαι ἢ πλήμμυραν, φοίνικα τὸ ὄρνειον ζωγραφοῦσι. ψυχὴν μὲν, ἐπειδὴ πάντων τῶν ἐν τῷ κόσμῳ πολυχρονιώτατον ὑπάρχει τοῦτο τὸ ζῶον· πλήμμυραν δέ, ἐπειδὴ ἡλίου ἐστὶν ὁ φοῖνιξ σύμβολον, οὗ μηδὲν ἐστὶ πλεῖον κατὰ τὸν κόσμον. πάντων γὰρ ἐπιβαίνει καὶ πάντας ἐξερευνᾷ ὁ ἥλιος, εἴθ' οὕτω πολὺ <όφθαλμο> ς ὀνομασθήσεται. [Πῶς τὸν χρονίως ἀπὸ ξένης ἐπιδημοῦντα]. [5]
- 1 35 (τ) Καὶ τὸν χρονίως δὲ ἀπὸ ξένης ἐπιδημοῦντα δηλοῦντες, πάλιν φοίνικα τὸ ὄρνειον ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ εἰς Αἴγυπτον, ἐπὶ ὃν χρόνος τοῦ μοιριδίου αὐτὸν καταλαμβάνειν μέλλῃ, διὰ πεντακοσίων ἐτῶν παραγίνεται, καὶ ἀποδούς, ἐὰν φθάσῃ, ἐντὸς τῆς Αἰγύπτου τὸ χρεών, κηδεύεται μυστικῶς, καὶ ὅσα ἐπὶ τῶν ἄλλων ἱερῶν ζώων Αἰγύπτιοι τελοῦσι, ταῦτα καὶ τῷ φοίνικι ὑπάρχειν ὀφείλει. λέγεται γὰρ μᾶλλον τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἡλίῳ χαίρειν ὑπ' Αἰγυπτίων, διὸ καὶ τὸν Νεῖλον αὐτοῖς πλημμυρεῖν ὑπὸ τῆς θερμότητος τούτου τοῦ θεοῦ, περὶ οὗ μικρὸν ἔμπροσθεν ὁ λόγος ἀποδοθήσεται σοι παρ' ἡμῶν. [Πῶς καρδίαν γράφουσι]. [5]
- 1 36 (τ) Καρδίαν βουλόμενοι γράφειν, ἴβιν ζωγραφοῦσι· τὸ γὰρ ζῶον Ἑρμῇ ὠκείωται, πάσης καρδίας καὶ λογισμοῦ δεσπότη, ἐπεὶ καὶ ἡ ἴβις αὐτὸ καθ' αὐτὸ τῇ καρδίᾳ ἐστὶν ἐμφορῆς, περὶ οὗ λόγος ἐστὶ πλεῖστος παρ' Αἰγυπτίοις φερόμενος. [Πῶς παιδεῖαν]. [1]
- 1 37 (τ) Παιδεῖαν δὲ γράφοντες, οὐρανὸν δρόσον βάλλοντα ζωγραφοῦσι, δηλοῦντες ὅτι, ὥσπερ δρόσος πίπτουσα εἰς πάντα τὰ φυτὰ χωρεῖ, καὶ τὰ μὲν φύσιν ἔχοντα ἀπαλύνεσθαι, ἀπαλύνει, τὰ δὲ σκληρὰ μένοντα ἐκ τῆς ἰδίας φύσεως ἀδυνατεῖ τὸ αὐτὸ τοῖς ἐτέροις ἐκτελεῖν, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων ἡ μὲν παιδεῖα κοινὴ καθέστηκεν, ἥνπερ ὁ μὲν εὐφυὴς ὡς δρόσον ἀρπάζει, ὁ δὲ ἀφυὴς ἀδυνατεῖ τοῦτο δρᾶσαι. [Πῶς αἰγύπτια γράμματα]. [5]
- 1 38 (τ) Αἰγύπτια δὲ γράμματα δηλοῦντες, ἢ ἱερογραμματέα, ἢ πέρας, μέλαν καὶ κόσκινον καὶ σχοινίον ζωγραφοῦσιν. αἰγύπτια μὲν γράμματα διὰ τὸ τούτοις πάντα παρ' Αἰγυπτίοις τὰ γραφόμενα ἐκτελεῖσθαι· σχοίνῳ γὰρ γράφουσι καὶ οὐκ ἄλλῳ τινί. κόσκινον δέ, ἐπειδὴ τὸ κόσκινον πρῶτον ὑπάρχον σκευὸς ἀρτοποιίας ἐκ σχοίνου γίνεται· δηλοῦσιν οὖν ὅτι πᾶς ὁ ἔχων τὴν τροφήν μαθήσεται τὰ γράμματα, ὁ δὲ μὴ ἔχων ἐτέρα τέχνη χρησεται, ἀφ' οὗ καὶ ἡ παιδεῖα παρ' αὐτοῖς σβῶ καλεῖται, ὅπερ ἐστὶν ἐρμηνευθὲν πλήρης τροφή. ἱερογραμματέα δέ, ἐπειδὴ ζωὴν καὶ θάνατον οὗτος διακρίνει. ἔστι δὲ παρὰ τοῖς ἱερογραμματέῃσι καὶ βίβλος ἱερά, καλουμένη ἀμβρῆς, δι' ἧς κρίνουσι τὸν κατακλιθέντα ἄρρωστον, πότερον ζώσιμός ἐστιν ἢ οὐ, τοῦτο ἐκ τῆς κατακλίσεως τοῦ ἀρρώστου σημειούμενοι. πέρας δέ, ἐπειδὴ ὁ μαθὼν γράμματα εἰς ὅρμον ζωῆς εὐδίων ἐλήλυθεν, οὐκέτι πλανώμενος τοῖς τοῦ βίου κακοῖς. [Πῶς ἱερογραμματέα]. [10]
- 1 39 (τ) Ἱερογραμματέα δὲ πάλιν, ἢ προφήτην, ἢ ἐνταφιαστήν, ἢ σπληνα, ἢ ὄσφρησιν, ἢ γέλωτα, ἢ πταρμόν, [ἢ ἀρχήν, ἢ δικαστήν] βουλόμενοι γράφειν, κύνα ζωγραφοῦσιν. ἱερογραμματέα μὲν, ἐπειδήπερ τὸν βουλόμενον ἱερογραμματέα τέλειον γίνεσθαι χρή πολλὰ μελετᾶν, ὑλακτεῖν τε συνεχῶς καὶ ἀπηγριῶσθαι, μηδενὶ προσχαριζόμενον, ὥσπερ οἱ κύνες· προφήτην δέ, ἐπειδὴ ὁ κύων ἀτενίζει παρὰ τὰ ἄλλα τῶν ζώων εἰς τὰ τῶν θεῶν εἶδωλα, καθάπερ προφήτης· ἐνταφιαστήν δὲ τῶν ἱερῶν, ἐπειδὴ καὶ οὗτος γυμνὰ καὶ ἀνατετμημένα θεωρεῖ τὰ ὑπ' αὐτοῦ κηδεύόμενα εἶδωλα· σπληνα δέ, ἐπειδὴ τοῦτο τὸ ζῶον, μόνον παρὰ τὰ ἕτερα, ἐλαφρότερον ἔχει· εἴτε θάνατος αὐτῷ ἢ μανία περιπέσοι, ἀπὸ τοῦ σπληνὸς γίνεται, καὶ οἱ θεραπεύοντες δὲ τὸ ζῶον τοῦτο ἐν ταῖς κηδείαις, ἐπειδὴ μέλλωσι τελευτᾶν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον σπληνικοὶ γίνονται· ὄσφραινόμενοι γὰρ τῆς τοῦ ἀνατεμνομένου κυνὸς ἀποφορᾶς, πάσχουσιν ὑπὸ τούτου. ὄσφρησιν δὲ καὶ γέλωτα καὶ πταρμόν, ἐπειδὴ οἱ τέλειοι σπληνικοὶ οὔτε ὄσφραίνεσθαι οὔτε γελᾶν οὔτε μὴν πτάρνυσθαι δύνανται. [Τίνι τρόπῳ δηλοῦσιν ἀρχήν ἢ δικαστήν]. [15]

- 1 40 (τ) Ἀρχὴν δὲ ἢ δικαστὴν ἐπὰν γράφωσι, προστιθέασι τῷ κυνὶ καὶ βασιλικὴν στολὴν παρακειμένην, [σχῆμα γυμνόν]· διότι ὥσπερ ὁ κύων, καθὰ προεῖπον, εἰς τὰ τῶν θεῶν εἶδωλα ὀξυωπεῖ, οὕτω καὶ ὁ ἄρχων, δικαστὴς ὢν ἐν τοῖς παλαιότεροις χρόνοις, γυμνὸν ἐθεώρει τὸν βασιλέα· διὸ καὶ ἐπὶ τούτου προσπεριποιοῦσι τὴν βασιλικὴν στολὴν. [Πῶς σημαίνουσι παστοφόρον]. ^[5]
- 1 41 (τ) Παστοφόρον δὲ σημαίνοντες, φύλακα οἰκίας ζωγραφοῦσι διὰ τὸ ὑπὸ τούτου φυλάττεσθαι τὸ ἱερόν. [Πῶς ἐμφαίνουσιν ὠροσκόπον]. ^[1]
- 1 42 (τ) Ὁροσκόπον δὲ δηλοῦντες, ἄνθρωπον τὰς ὥρας ἐσθίοντα ζωγραφοῦσιν, οὐχ ὅτι τὰς ὥρας ἐσθίει ὁ ἄνθρωπος, οὐ γὰρ δυνατόν, ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ τροφαὶ τοῖς ἀνθρώποις ἀπὸ τῶν ὥρων πορίζονται. [Πῶς δηλοῦσιν ἀγνεΐαν]. ^[1]
- 1 43 (τ) Ἀγνεΐαν δὲ γράφοντες, πῦρ καὶ ὕδωρ ζωγραφοῦσιν, ἐπεὶ διὰ τούτων τῶν στοιχείων πᾶς καθαρμοὸς ἐκτελεῖται. [Πῶς αἰνίττονται ἀθέμιτον ἢ καὶ μύσος]. ^[1]
- 1 44 (τ) Ἀθέμιτον δὲ δηλοῦντες ἢ καὶ μύσος, ἰχθὺν ζωγραφοῦσι διὰ τὸ τὴν τούτου βρωσὶν μισεῖσθαι καὶ μεμιάνθαι ἐν τοῖς ἱεροῖς. κενοποιὸν γὰρ ἰχθὺς πᾶς καὶ ἀλληλοφάγον. [Πῶς γράφουσι στόμα]. ^[1]
- 1 45 (τ) Στόμα δὲ γράφοντες, ὄφιν ζωγραφοῦσιν, ἐπειδὴ ὁ ὄφιν οὐδενὶ ἐτέρῳ τῶν μελῶν ἰσχύει, εἰ μὴ τῷ στόματι μόνον. [Πῶς ἀνδρεῖον μετὰ σωφροσύνης]. ^[1]
- 1 46 (τ) Ἀνδρεῖον δὲ μετὰ σωφροσύνης δηλοῦντες, ταῦρον ὑγιῆ φύσιν ἔχοντα ζωγραφοῦσι. θερμαντικώτατον γὰρ ὑπάρχει τὸ ζῶον κατὰ τὸ μόριον, ὥστε ἅπαξ εἰς τὴν θήλειαν φύσιν καθεὶς τὸ ἑαυτοῦ, καὶ δίχα πάσης κινήσεως σπερμοβολεῖ· ἐὰν δέ ποτε διαμάρτη τῆς φύσεως, καὶ εἰς ἕτερον τρόπον τοῦ σώματος τῆς βοδὸς ἐρείσῃ τὸ αἰδοῖον, τὸ τηνικαῦτα τῇ ὑπερβαλλούσῃ εὐτονίᾳ τιτρώσκει τὴν θήλειαν. ἀλλὰ καὶ σώφρων ἐστὶ διὰ τὸ μηδέποτε τοῦ θήλεος ἐπιβαίνειν μετὰ τὴν σύλληψιν. [Πῶς ἀκοήν]. ^[5]
- 1 47 (τ) Ἀκοήν δὲ γράφοντες, ταύρου ὠτίον ζωγραφοῦσιν. ἐπειδὴ γὰρ ἡ θήλεια ὀργῶσα πρὸς σύλληψιν ἦ, (ὀργᾶ δὲ οὐ πλεῖον ἢ ἐφ' ὥρας τρεῖς), τότε μυκᾶται μέγιστον, ἐν αἷς μὴ παραγινόμενου τοῦ ταύρου, συμμύει τὴν φύσιν μέχρι τῆς ἐτέρας συνόδου, ὃ δὴ σπανίως γίνεται· ἀκούει γὰρ ὁ ταῦρος ἀπὸ πολλοῦ διαστήματος, συνιείς τε ὀργᾶν, διὰ δρόμου παραγίνεται ἐν τῇ συνουσίᾳ, τοῦτο μόνον παρὰ τὰ ἕτερα τῶν ζώων ποιῶν. [Πῶς αἰδοῖον ἀνδρὸς πολυγόνου]. ^[5]
- 1 48 (τ) Αἰδοῖον δὲ ἀνδρὸς πολυγόνου δηλοῦντες, τράγον ζωγραφοῦσιν, οὐκέτι δὲ ταῦρον, ἐπειδὴ οὗτος μὲν μέχρις οὗ ἐνιαύσιος γένηται, οὐ βιβάζει· τράγος δὲ ἐβδομαῖος μετὰ τὴν γένεσιν γενόμενος ὀχεύει, ἄγονον μὲν καὶ ἄσπορον ἀποκρινόμενος σπέρμα, βιβάζει δὲ ὅμως πρῶτον τῶν ἄλλων ζώων. [Πῶς δηλοῦσιν ἀκαθαρσίαν]. ^[5]
- 1 49 (τ) Ἀκαθαρσίαν δὲ γράφοντες, ὄρυγα ζωγραφοῦσιν, ἐπειδὴ ἐπ' ἀνατολὴν ἐρχομένης τῆς σελήνης, ἀτενίζων εἰς τὴν θεόν, κραυγὴν ποιεῖται, οὐκ εὐλογῶν αὐτήν, οὐδὲ εὐφημῶν· σημεῖον δὲ τούτου ἐναργέστατον· τοῖς γὰρ ἐμπροσθίοις αὐτοῦ σκέλεσιν ἀνορύσσων τὴν γῆν, συστρέφει ἑαυτοῦ τὰς κόρας, ὥσπερ εἰ ἀγανακτῶν καὶ μὴ βουλόμενος ἰδεῖν τὴν τῆς θεοῦ ἀνατολήν· τὰ δ' αὐτὰ ποιεῖ καὶ ἐπὶ τοῦ ἡλίου θείου ἄστρου ἀνατολῆς. διόπερ οἱ ἀρχαῖοι βασιλεῖς, τοῦ ὠροσκόπου σημαίνοντος αὐτοῖς τὴν ἀνατολήν, ἐπικαθίσαντες τούτῳ τῷ ζῳῳ, διὰ μέσου αὐτοῦ, ὥς τινων γνωμόνων, τὴν τῆς ἀνατολῆς ἀκρίβειαν ἐγνώριζον. διὸ καὶ οἱ ἱερεῖς τοῦτο μόνον τῶν κτηνῶν ἀσφράγιστον ἐσθίουσιν, ἐπειδὴ ἀντιδικίαν τινὰ πρὸς τὴν θεὸν ἔχον φαίνεται. καὶ γὰρ κατὰ τὴν ἐρημίαν, οὗ ἂν λάβηται ὕδραγωγοῦ τόπου, πιδὸν τοῖς χεῖλεσιν ἀναταράσσει, καὶ μιγνύει τῷ ὕδατι τὴν ὕλην, τοῖς δὲ ποσὶν εἰς αὐτὸ ἐπιπέμπει κόνιν, πρὸς τὸ μηδενὶ ἐτέρῳ ζῳῳ τοῦτο πότιμον ὑπάρξει. οὕτω πονηρὰ καὶ ἀπεχθὴς ἡ τοῦ ὄρυγος ἐνομίσθη φύσις· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ

τοῦτο καθήκον ἐργάζεται, τῆς θεοῦ αὐτῆς πάντα γεννώσης καὶ αὐξανούσης ὅσα κατὰ τὸν κόσμον ἐστὶ χρήσιμα. [Πῶς ἀφανισμόν]. ^[15]

1 50 (τ) Ἀφανισμόν δὲ δηλοῦντες, μὴν ζωγραφοῦσιν, ἐπειδὴ πάντα ἐσθίων, μιαίνει καὶ ἀχρηστοῖ. τῷ αὐτῷ δὲ σημείῳ χρῶνται καὶ κρίσιν θέλοντες γράψαι. πολλῶν γὰρ καὶ διαφόρων ἄρτων κειμένων, ὁ μὴς τὸν καθαρώτατον αὐτῶν ἐκλεξάμενος ἐσθίει διὸ καὶ τῶν ἀρτοκόπων κρίσις ἐν τοῖς μυσὶ γίνεται. [Πῶς ἰταμότητα]. ^[5]

1 51 (τ) Ἰταμότητα δὲ δηλοῦντες, μυῖαν ζωγραφοῦσιν, ἥτις, συνεχῶς ἐκβαλλομένη, οὐδὲν ἤττον παραγίνεται. [Πῶς γνῶσιν γράφουσι]. ^[1]

1 52 (τ) Γνῶσιν δὲ γράφοντες, μύρμηκα ζωγραφοῦσιν. ὁ γὰρ ἂν ἀσφαλῶς κρύψη ἄνθρωπος, οὗτος γινώσκει· οὐ μόνον δὲ <διὰ τοῦτο> , ἀλλὰ καὶ ὅτι, παρὰ τὰ ἕτερα τῶν ζώων εἰς χειμῶνα ποριζόμενος ἑαυτῷ τροφάς, οὐ διαμαρτάνει τοῦ τόπου, ἀλλ' ἄπταιστος εἰς αὐτὸν παραγίνεται. [Πῶς υἱὸν γράφουσιν]. ^[1]

1 53 (τ) Υἱὸν δὲ βουλόμενοι γράψαι, χηναλώπεκα ζωγραφοῦσι. τοῦτο γὰρ τὸ ζῶον φιλοτεκνότατον ὑπάρχει· κἂν γὰρ διώκηται ποτε εἰς τὸ συλληφθῆναι σὺν τοῖς τέκνοις, ὃ τε πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ αὐτῶν αὐθαιρέτως ἑαυτοὺς διδῶσι τοῖς κυνηγοῖς, ὅπως τὰ τέκνα διασωθῇ· δι' ἣνπερ αἰτίαν τοῖς Αἰγυπτίοις ἔδοξε σεβάξιν τὸ ζῶον. [Πῶς ἄνουν]. ^[5]

1 54 (τ) Πελεκᾶνα δὲ γράφοντες, ἄνουν τε ἤδη καὶ ἄφρονα σημαίνουσιν, ἐπειδὴ, δυνάμενος ἐν τοῖς ὑψηλοτέροις τόποις κατατίθεσθαι τὰ ἑαυτοῦ ὡά, ὥσπερ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν πετεινῶν, τοῦτο οὐ ποιεῖ, ἀλλὰ γὰρ καὶ ἀνορύξας γῆν, ἐκεῖ κατατίθεται τὰ γεννώμενα· ὅπερ ἐπιγνόντες ἄνθρωποι, τῷ τόπῳ βοὸς ἀφόδευμα ξηρὸν περιτιθέασιν, ᾧ καὶ πῦρ ὑπεμβάλλουσι. θεασάμενος δὲ ὁ πελεκᾶν τὸν καπνόν, τοῖς ἰδίῳις πτεροῖς βουλόμενος ἀποσβέσαι τὸ πῦρ, ἐκ τῶν ἐναντίων κατὰ τὴν κίνησιν ἐξάπτει αὐτό, ὑφ' οὗ κατακαίόμενος τὰ ἑαυτοῦ πτερά, εὐσυλληπτότερος τοῖς κυνηγοῖς γίνεται· δι' ἣν αἰτίαν οὐκ ἐνομίσθη τοὺς ἱερέας ἐσθίειν αὐτόν, ἐπειδὴ ἀπαξιαλῶς ὑπὲρ τέκνων ποιεῖται τὸν ἀγῶνα, Αἰγυπτίων δὲ οἱ λοιποὶ ἐσθίουσι, λέγοντες ὅτι μὴ κατὰ νοῦν τὴν μάχην, ὥσπερ οἱ χηναλώπεκες, ἀλλὰ κατὰ ἄνοιαν ὁ πελεκᾶν ποιεῖται. [Πῶς εὐχαριστίαν δηλοῦσιν]. ^[10]

1 55 (τ) Εὐχαριστίαν δὲ γράφοντες, κουκουφὰν ζωγραφοῦσι, διότι τοῦτο μόνον τῶν ἀλόγων ζώων, ἐπειδὴν ὑπὸ τῶν γονέων ἐκτραφῇ, γηράσασιν αὐτοῖς τὴν αὐτὴν ἀνταποδίδωσι χάριν· ἐν ᾧ γὰρ ὑπ' αὐτῶν ἐξετράφη τόπῳ, νεοσιὰν αὐτοῖς ποιήσας, τίλλει αὐτῶν τὰ πτερά τροφάς τε χορηγεῖ, μέχρις οὗ πτεροφυήσαντες οἱ γονεῖς βοηθεῖν ἑαυτοῖς δυνηθῶσιν, ὅθεν καὶ ἐπὶ τῶν θείων σκήπτρων κουκουφᾶ προτίμησις ἐστὶ. [Πῶς ἄδικον καὶ ἀχάριστον]. ^[5]

1 56 (τ) Ἄδικον δὲ καὶ ἀχάριστον, ἵπποποτάμου ὄνυχας δύο κάτω βλέποντας γράφουσιν. οὗτος γάρ, ἐν ἡλικίᾳ γενόμενος, πειράζει τὸν πατέρα, πότερόν ποτε ἰσχύει μαχόμενος πρὸς αὐτόν, καὶ ἂν μὲν ὁ πατὴρ ἐκχωρήσῃ, τόπον αὐτῷ μερίσας, οὗτος πρὸς τὴν ἑαυτοῦ μητέρα ἐπὶ γάμον ἤκει, καὶ ἔῃ τοῦτον ζῆν· εἰ δὲ μὴ ἐπιτρέψειεν αὐτῷ ποιήσασθαι πρὸς τὴν μητέρα γάμον, ἀναιρεῖ αὐτόν, ἀνδρειότερος καὶ ἀκμαιότερος ὑπάρχων· εἰς δὲ τὸ κατώτατον μέρος <τῶν σκήπτρων> ὄνυχας δύο ἵπποποτάμου, ὅπως οἱ ἄνθρωποι τοῦτο ὀρῶντες καὶ τὸν περὶ αὐτοῦ λόγον ἐπιγινώσκοντες, προθυμότεροι εἰς εὐεργεσίαν ὑπάρχωσι. [Πῶς ἀχάριστον πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ εὐεργέτας]. ^[5]

1 57 (τ) Ἀχάριστον δὲ καὶ μάχιμον τοῖς ἑαυτοῦ εὐεργέταις σημαίνοντες, περιστερὰν ζωγραφοῦσιν. ὁ γὰρ ἄρσην, ἰσχυρότερος γενόμενος, διώκει τὸν ἑαυτοῦ πατέρα ἀπὸ τῆς μητρός, καὶ οὕτως αὐτῇ πρὸς γάμον μίσγεται. καθαρὸν δὲ τοῦτο τὸ ζῶον ὑπάρχειν δοκεῖ, ἐπειδὴ οὖσης λοιμῶδους καταστάσεως, καὶ παντὸς ἐμψύχου τε καὶ ἀψύχου νοσῶδῶς διατιθεμένου <εἰς> τοὺς ἐσθίοντας, τοῦτο μόνον οὐ μεταλαμβάνει τῆς τοιαύτης κακίας, διόπερ κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν οὐδὲν ἕτερον τῷ βασιλεῖ ἐν τροφῇ μέρει παρατίθεται, εἰ μὴ μόνον περιστέρα, τὸ δὲ αὐτὸ καὶ

τοῖς ἐν ἀγνεΐαις οὖσι, διὰ τὸ ὑπηρετεῖσθαι τοῖς θεοῖς. ἱστορεῖται δὲ ὅτι οὐ χολὴν ἔχει τοῦτο τὸ ζῶον. [Πῶς τὸ ἀδύνατον γενέσθαι]. ^[10]

1 58 (τ) Ἀδύνατον δὲ γενέσθαι σημαίνοντες, πόδας ἀνθρώπου ἐν ὕδατι περιπατοῦντας ζωγραφοῦσιν· ἢ καὶ ἄλλως βουλόμενοι τὸ αὐτὸ σημαίνειν, ἀκέφαλον ἄνθρωπον περιπατοῦντα ζωγραφοῦσιν, ἀδύνατα δὲ ἀμφοτέρω ὑπάρχοντα, εὐλόγως εἰς τοῦτο παρειλήφασιν. [Πῶς βασιλέα κράτιστον]. ^[1]

1 59 (τ) Βασιλέα δὲ κράτιστον δηλοῦντες, ὄφιν ζωγραφοῦσι κοσμοειδῶς ἐσχηματισμένον, οὗ τὴν οὐρὰν ἐν τῷ στόματι ποιοῦσι, τὸ δὲ ὄνομα τοῦ βασιλέως ἐν μέσῳ τῷ εἰλίγματι γράφουσιν, αἰνιττόμενοι γράφειν τὸν βασιλέα τοῦ κόσμου κρατεῖν· τὸ δὲ ὄνομα τοῦ ὄφεως παρ' Αἰγυπτίοις ἐστὶ μείσι. [Πῶς βασιλέα φύλακα]. ^[1]

1 60 (τ) Ἐτέρως δὲ βασιλέα φύλακα δηλοῦντες, τὸν μὲν ὄφιν ἐγρηγορότα ζωγραφοῦσιν, ἀντὶ δὲ τοῦ ὀνόματος τοῦ βασιλέως, φύλακα γράφουσιν· οὗτος γὰρ φύλαξ ἐστὶ τοῦ παντὸς κόσμου, καὶ <εἴωθεν> ἐκάστοτε τὸν βασιλέα ἐπεγρήγορον εἶναι. [Πῶς μηνύουσι κοσμοκράτορα]. ^[1]

1 61 (τ) Πάλιν δὲ τὸν βασιλέα κοσμοκράτορα νομίζοντες καὶ μηνύοντες, αὐτὸν μὲν ὄφιν ζωγραφοῦσιν, ἐν μέσῳ δὲ αὐτοῦ οἶκον μέγαν δεικνύουσιν εὐλόγως· ὁ γὰρ βασιλείος οἶκος παραύ, του <τέστι κρατῶν> ἐν τῷ κόσμῳ. [Πῶς λαὸν πειθήνιον βασιλεῖ]. ^[1]

1 62 (τ) Λαὸν πρὸς βασιλέα πειθήνιον δηλοῦντες, μέλισσαν ζωγραφοῦσι. καὶ γὰρ μόνον τῶν ἄλλων ζῴων βασιλέα ἔχει, ὃ τὸ λοιπὸν τῶν μελισσῶν ἔπεται πλῆθος, καθὸ καὶ οἱ ἄνθρωποι πείθονται βασιλεῖ· αἰνίττονται δὲ ἐκ τῆς τοῦ μέλιτος <χρηστότητος καὶ> ἐκ τῆς τοῦ κέντρου τοῦ ζώου δυνάμεως <τὸν βασιλέα> χρηστὸν εἶναι ἅμα καὶ εὐτονον πρὸς <δικαιοσύνην> καὶ διοίκησιν. [Πῶς βασιλέα μέρους κόσμου κρατοῦντα]. ^[5]

1 63 (τ) Βασιλέα δὲ οὐ τοῦ παντὸς κόσμου κρατοῦντα, μέρους δὲ βουλόμενοι σημῆναι, ἡμίτομον ὄφιν ζωγραφοῦσι, δηλοῦντες τὸν μὲν βασιλέα διὰ τοῦ ζώου, ἡμίτομον δέ, ὅτι οὐ τοῦ παντὸς κόσμου. [Πῶς παντοκράτορα]. ^[1]

1 64 (τ) Παντοκράτορα δὲ ἐκ τῆς τοῦ ζώου τελειώσεως σημαίνουσι, πάλιν τὸν ὀλόκληρον ὄφιν ζωγραφοῦντες· οὕτω παρ' αὐτοῖς τοῦ παντὸς κόσμου τὸ διήκον ἐστὶ πνεῦμα. [Πῶς γναφέα]. ^[1]

1 65 (τ) Γναφέα δὲ δηλοῦντες, δύο πόδας ἀνθρώπου ἐν ὕδατι ζωγραφοῦσι, τοῦτο δὲ ἀπὸ τῆς τοῦ ἔργου ὁμοιότητος δηλοῦσι. [Πῶς μῆνα]. ^[1]

1 66 (τ) Μῆνα δὲ γράφοντες, σελήνης σχῆμα, καθὸ καὶ πρόκειται, ἔχον εἰκοσιοκτὼ ἡμέρας ἰσημερινὰς μόνας, ἐξ εἰκοσιτεσσάρων ὥρων τῆς ἡμέρας ὑπαρχούσης, ζωγραφοῦσι, καθ' ἃς καὶ ἀνατέλλει, ταῖς δὲ λοιπαῖς δύο ἐν δύοσι ἐστί. [Πῶς ἄρπαγα ἢ πολύγονον ἢ μαινόμενον]. ^[1]

1 67 (τ) Ἀρπαγα δέ, ἢ πολύγονον, ἢ μαινόμενον βουλόμενοι σημῆναι, κροκόδειλον ζωγραφοῦσι διὰ τὸ πολύφονον καὶ πολύτεκνον ὑπάρχειν, καὶ μαινόμενον· ἐπὶ γὰρ ἀρπάσαι τι βουλόμενος ἀποτύχη, θυμωθεὶς, καθ' αὐτοῦ μαίνεται. [Πῶς ἀνατολήν]. ^[1]

1 68 (τ) Ἀνατολήν δὲ λέγοντες, δύο ὀφθαλμοὺς κροκοδείλου ζωγραφοῦσιν, ἐπειδὴ περ παντὸς σώματος ζώου οἱ ὀφθαλμοὶ ἐκ τοῦ βυθοῦ ἀναφαίνονται. [Πῶς δύσιν]. ^[1]

1 69 (τ) Δύσιν δὲ λέγοντες, κροκόδειλον κεκυφότα ζωγραφοῦσιν· ἀποκῦπτον γὰρ καὶ κατωφερὲς τὸ ζῶον. [Πῶς σκιάζουσι σκότος]. ^[1]

1 70 (τ) ^[8] Σκότος δὲ λέγοντες, κροκοδείλου οὐρὰν ζωγραφοῦσιν, ἐπειδὴ οὐκ ἄλλως εἰς ἀφανισμόν καὶ ἀπώλειαν φέρει ὁ κροκόδειλος, οὗ ἂν λάβηται ζώου, εἰ μὴ τῇ οὐρᾷ τῇ ἑαυτοῦ διαπληκτίσας ἄτονον παρασκευάσει· ἐν τούτῳ γὰρ τῷ μέρει ἢ τοῦ κροκοδείλου ἰσχύς καὶ ἀνδρεία ὑπάρχει. Ἰκανῶν δὲ καὶ ἄλλων ὑπαρχόντων σημείων ἐν τῇ τῶν κροκοδείλων φύσει, αὐτάρκη τὰ δόξαντα ἐν τῷ πρώτῳ συγγράμματι εἶπεῖν. [ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΗΣ ΤΩΝ

ΙΕΡΟΓΛΥΦΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ]. ΩΡΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ ΝΕΙΛΩΟΥ τῆς τῶν παρ' Αἰγυπτίοις ἱερογλυφικῶν γραμμάτων ἑρμηνείας.

- 2 τ BIBAION ΔΕΥΤΕΡΟΝ. Διὰ δὲ τῆς δευτέρας πραγματείας περὶ τῶν λοιπῶν τὸν λόγον ὑγιαῖ σοι παραστήσομαι, ἃ δὲ καὶ ἐξ ἄλλων ἀντιγράφων, οὐκ ἔχοντά τινα ἐξηγήσιν, ἀναγκαίως ὑπέταξα. [Τί ἀστέρα γράφοντες δηλοῦσιν]. ^[5]
- 2 1 (τ) Ἀστὴρ παρ' Αἰγυπτίοις γραφόμενος ποτὲ μὲν θεὸν σημαίνει, ποτὲ δὲ δαίμονα, ποτὲ δὲ νύκτα, ποτὲ δὲ χρόνον, ποτὲ δὲ ψυχὴν ἀνθρώπου ἄρρενος. [Τί ἀέτοῦ νεοσσόν]. ^[1]
- 2 2 (τ) Καὶ ἀέτοῦ νεοσσὸς ἄρρενογόνον καὶ κυκλοειδὸν σημαίνει· <ὥσαύτως δὲ φαλλὸς ἡρεθισμένος> ἢ σπέρμα ἀνθρώπου. [Τί δύο πόδας συνηγμένους καὶ βεβηκότας]. ^[1]
- 2 3 (τ) Δύο πόδες συνηγμένοι καὶ βεβηκότες δρόμον ἡλίου τὸν ἐν ταῖς χειμερίαις τροπαῖς σημαίνουσι. [Τί ἀνθρώπου καρδίαν φάρυγγος ἡρτημένην]. ^[1]
- 2 4 (τ) Ἀνθρώπου καρδία φάρυγγος ἡρτημένη ἀγαθοῦ ἀνθρώπου στόμα σημαίνει. [Πῶς πολέμου στόμα]. ^[1]
- 2 5 (τ) Πόλεμος στόμα ἀνθρώπου δηλοῦσι χεῖρες ζωγραφούμεναι, ἢ μὲν ὄπλον κρατοῦσα, ἢ δὲ τόξον. [Τί δάκτυλον]. ^[1]
- 2 6 (τ) Ἀνθρώπου στόμαχον δηλοῖ δάκτυλος. [Τί αἰδοῖον χειρὶ κρατούμενον]. ^[1]
- 2 7 (τ) Αἰδοῖον χειρὶ κρατούμενον σωφροσύνην δηλοῖ ἀνθρώπου. [Πῶς νόσον δηλοῦσιν]. ^[1]
- 2 8 (τ) Ἄνθη δὲ ἀνεμώνης νόσον ἀνθρώπου σημαίνει. [Πῶς ὄσφυν <ἢ στάσιν> ἀνθρώπου]. ^[1]
- 2 9 (τ) Ὅσφυν ἢ στάσιν ἀνθρώπου βουλόμενοι ζωγραφεῖν, τὸ νωτιαῖον ὅστουν γράφομεν· τινὲς γὰρ λέγουσι τὸ σπέρμα ἐκεῖθεν φέρεσθαι. [Πῶς διαμονὴν καὶ ἀσφάλειαν σημαίνουσιν]. ^[1]
- 2 10 (τ) Ὅρυγος ὅστουν ζωγραφούμενον διαμονὴν καὶ ἀσφάλειαν σημαίνει, διότι δυσπαθὲς ἐστὶ τὸ τοῦ ζώου ὅστουν. [Πῶς ὁμόνοιαν]. ^[1]
- 2 11 (τ) Ἄνθρωποι δύο δεξιούμενοι ὁμόνοιαν δηλοῦσι. [Πῶς ὄχλον]. ^[1]
- 2 12 (τ) Ἄνθρωπος καθωπλισμένος καὶ τοξεύων ὄχλον δηλοῖ. [Πῶς ἀναμέτρην]. ^[1]
- 2 13 (τ) Ἀνθρώπου δάκτυλος ἀναμέτρην σημαίνει. [Πῶς γυναῖκα ἔγκυον]. ^[1]
- 2 14 (τ) Γυναῖκα ἔγκυον βουλόμενοι δηλῶσαι, ἡλίου κύκλον σὺν ἀστέρι μετὰ ἡλίου δίσκου δίχα τετμημένου σημαίνουσι. [Πῶς ἄνεμον]. ^[1]
- 2 15 (τ) <Εἰς> τὴν ἀνατολὴν ἰέραξ ἐπὶ μετεώρου θέων ἀνέμους σημαίνει· ἔτι καὶ ἄλλως, ἰέραξ διατεταμένος τὰς πτέρυγας ἐν ἀέρι οἷον πτέρυγας ἔχοντα ἄνεμον σημαίνει. [Πῶς πῦρ]. ^[1]
- 2 16 (τ) Καπνὸς εἰς οὐρανὸν ἀναβαίνων πῦρ δηλοῖ. [Πῶς ἔργον]. ^[1]
- 2 17 (τ) Βοὸς ἄρρενος κέρας γραφόμενον ἔργον σημαίνει. [Πῶς ποινὴν]. ^[1]
- 2 18 (τ) Βοὸς δὲ θηλείας κέρας ζωγραφούμενον ποινὴν σημαίνει. [Πῶς ἀνοσιότητα]. ^[1]
- 2 19 (τ) Προτομή σὺν μαχαίρᾳ γραφομένη ἀνοσιότητα δηλοῖ. [Πῶς ὥραν]. ^[1]
- 2 20 (τ) Ἴππος ποτάμιος γραφόμενος ὥραν δηλοῖ. [Πῶς πολυχρόνια]. ^[1]
- 2 21 (τ) Ἑλάφος κατ' ἐνιαυτὸν βλαστάνει τὰ κέρατα, ζωγραφουμένη δέ, πολυχρόνια σημαίνει. [Πῶς ἀποστροφήν]. ^[1]
- 2 22 (τ) Λύκος ἢ κύων ἀπεστραμμένος ἀποστροφήν δηλοῖ. [Πῶς μέλλον ἔργον]. ^[1]
- 2 23 (τ) Ἀκοὴ ζωγραφουμένη μέλλον ἔργον σημαίνει. [Πῶς βλαπτικὸν ἢ φονέα]. ^[1]
- 2 24 (τ) Σφήξ ἀεροπετὴς ἥτοι αἷμα κροκοδείλου βλαπτικὸν ἢ φονέα σημαίνει. [Πῶς αἰφνίδιον θάνατον]. ^[1]
- 2 25 (τ)

- Νυκτικόραξ θάνατον σημαίνει· ἄφνω γὰρ ἐπέρχεται τοῖς νεοσσοῖς τῶν κορωνῶν κατὰ τὰς νύκτας, ὡς ὁ θάνατος ἄφνω ἐπέρχεται. [Πῶς ἔρωτα, <ἀέρα, υἰόν>]. ^[1]
- 2 26 (τ) Παγὶς ἔρωτα ὡς θήραν θανάτου, πτερὸν ἀέρα σημαίνει, ὥν υἰόν. [Πῶς παλαιότητα]. ^[1]
- 2 27 (τ) Λόγοι καὶ φύλλα, ἢ βιβλίον ἐσφραγισμένον παλαιότητα δηλοῖ. [Πῶς πολιορκίαν]. ^[1]
- 2 28 (τ) Κλίμαξ πολιορκίαν, διὰ τὸ ἀνώμαλον. [Πῶς μοῦσαν ἢ ἄπειρον ἢ μοῖραν]. ^[1]
- 2 29 (τ) Γράμματα ἐπτὰ, ἐν δυσὶ δακτύλοις περιεχόμενα, μοῦσαν ἢ ἄπειρον ἢ μοῖραν σημαίνει. [<Πῶς ἔνδεκα> γραμμὰς ἐπιπέδους]. ^[1]
- 2 30 (τ) Γραμμὴ ὀρθὴ μία ἅμα γραμμῇ ἐπικεκαμμένη ἔνδεκα γραμμὰς ἐπιπέδους σημαίνουσι. [Τί δηλοῦσι χελιδόνα γράφοντες]. ^[1]
- 2 31 (τ) Τὴν ὀλοσχερῇ σημαίνειν βουλόμενοι κτῆσιν γονικὴν καταλειφθεῖσαν τοῖς υἱέσι, χελιδόνα ζωγραφοῦσιν· ἐκείνη γὰρ κυλίνει ἑαυτὴν εἰς πηλόν, καὶ κτίζει τοῖς νεοττοῖς φωλεόν, μέλλουσα τεθνάναι. [Τί μέλαιναν περιστερὰν]. ^[1]
- 2 32 (τ) Γυναῖκα χήραν ἐπιμείνασαν ἄχρι θανάτου θέλοντες σημῆναι, περιστερὰν μέλαιναν ζωγραφοῦσιν· αὕτη γὰρ οὐ συμμίγνυται ἐτέρῳ ἀνδρί, ἕως οὗ χηρεύσῃ. [Τί ἰχνεύμονα]. ^[1]
- 2 33 (τ) Ἄνθρωπον ἀσθενῇ καὶ μὴ δυνηθέντα ἑαυτῷ βοηθῆσαι δι' ἑαυτοῦ, ἀλλὰ διὰ τῆς ἄλλων ἐπικουρίας θέλοντες δηλῶσαι, ἰχνεύμονα ζωγραφοῦσιν· ἐκείνη γάρ, ὅταν ἴδῃ ὄφιν, οὐ πρότερον ἐπιτίθεται αὐτῷ, ἀλλὰ βοῇ τοὺς ἄλλους ἐπικαλουμένη, τότε ἐναντιοῦται τῷ ὄφει. [Τί δηλοῦσιν ὀρίγανον ἱερογλυφοῦντες]. ^[1]
- 2 34 (τ) Λεῖψιν μυρμήκων βουλόμενοι σημῆναι, ὀρίγανον ἱερογλυφοῦσιν· αὕτη γὰρ ποιεῖ λείπειν τοὺς μύρμηκας, ἀποτιθεμένη ἐν τόπῳ ὀπόθεν ἐξέρχονται. [Τί σκορπίον καὶ κροκόδειλον]. ^[1]
- 2 35 (τ) Ἄνθρωπον ἐχθρόν, ἐτέρῳ ἴσῳ ἐναντιούμενον σημῆναι θέλοντες, σκορπίον καὶ κροκόδειλον ζωγραφοῦσιν· ἐκάτερος γὰρ ἐκάτερον ἀναιρεῖ· εἰ δὲ ἐναντίον καὶ ἀναιρετικὸν τοῦ ἐτέρου σημαίνουσι, κροκόδειλον ζωγραφοῦσιν ἢ σκορπίον. ἀλλ' εἰ μὲν ὀξέως ἀναιροῦντα, κροκόδειλον ζωγραφοῦσιν, εἰ δὲ βραδέως ἀναιροῦντα, σκορπίον, διὰ τὸ δυσκίνητον. [Τί γαλῆν]. ^[5]
- 2 36 (τ) Γυναῖκα ἀνδρὸς ἔργα πράττουσαν βουλόμενοι σημῆναι, γαλῆν ζωγραφοῦσιν· αὕτη γὰρ ἄρρενος αἰδοῖον ἔχει, ὡς ὀστάριον. [Τί χοῖρον]. ^[1]
- 2 37 (τ) Ὅτε βούλονται ἄνθρωπον ἐξῶλῃ σημῆναι, χοῖρον ζωγραφοῦσι, διὰ τὴν φύσιν τοῦ χοίρου τοιαύτην οὔσαν. [Πῶς θυμὸν ἄμετρον]. ^[1]
- 2 38 (τ) Εἰ δὲ θυμὸν ἄμετρον, ὥστε καὶ ἐκ τούτου πυρέττειν τὸν θυμούμενον, λέοντα γράφουσιν ἐξοστεῖζοντα τοὺς ἰδίους σκύμνους, καὶ λέοντα μὲν διὰ τὸν θυμὸν, τοὺς σκύμνους δὲ ἐξοστεῖζομένους, ἐπειδὴ τὰ ὀστᾶ τῶν σκύμνων, κοπτόμενα, πῦρ ἐκβάλλει. [Πῶς γέροντα μουσικόν]. ^[1]
- 2 39 (τ) Γέροντα μουσικὸν βουλόμενοι σημῆναι, κύκνον ζωγραφοῦσιν· οὗτος γὰρ ἡδύτατον μέλος ἄδει γηράσκων. [Πῶς ἄνδρα δηλοῦσι συγγινόμενον τῇ ἑαυτοῦ γυναικί]. ^[1]
- 2 40 (τ) Ἄνδρα συγγινόμενον τῇ ἑαυτοῦ γυναικί κατὰ μῆξιν βουλόμενοι σημῆναι, δύο κορώνας γράφουσιν· αὗται γὰρ συμμίγνυνται ἀλλήλαις, ὡς μίγνυται ἄνθρωπος κατὰ φύσιν. [Τί δηλοῦσι κάνθαρον τυφλὸν γράφοντες]. ^[1]
- 2 41 (τ) Ἄνδρα δὲ ὑπὸ ἡλιακῆς ἀκτίνος πυρέξαντα καὶ ἐντεῦθεν ἀποθανόντα βουλόμενοι σημῆναι, κάνθαρον τυφλὸν γράφουσιν· οὗτος γὰρ ὑπὸ τοῦ ἡλίου τυφλούμενος ἀποθνήσκει. [Τί δηλοῦσιν ἡμίονον γράφοντες]. ^[1]
- 2 42 (τ)

- Γυναῖκα δὲ στεῖραν βουλόμενοι σημῆναι, ἡμίονον γράφουσιν· αὕτη γὰρ διὰ τοῦτο στεῖρά ἐστι, διὰ τὸ μὴ ἔχειν τὴν μήτραν ἐπ' εὐθείας. [Πῶς δηλοῦσι γυναῖκα γεννήσασαν θήλεα βρέφη]. ^[1]
- 2 43 (t) Γυναῖκα γεννήσασαν θήλεα βρέφη πρώτως βουλόμενοι σημῆναι, ταῦρον ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ νεύοντα ζωγραφοῦσιν, εἰ δὲ ἄρρενα, πάλιν ταῦρον ἐπὶ τὰ δεξιὰ νεύοντα ζωγραφοῦσιν· ἐκεῖνος γάρ, ἀπὸ τῆς ὀχείας καταβαίνων, εἰ μὲν ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ κατέλθοι, θῆλυ γεννᾷσθαι σημαίνει, εἰ δὲ ἐπὶ τὰ δεξιὰ κατέλθοι ἀπὸ τῆς ὀχείας, ἄρρεν τίκεται. [Πῶς δηλοῦσι σφῆκας]. ^[5]
- 2 44 (t) Σφῆκας βουλόμενοι σημῆναι, νεκρὸν ἵππον ζωγραφοῦσιν· ἐκ γὰρ τούτου ἀποθανόντος πολλοὶ γίνονται σφῆκες. [Πῶς δηλοῦσι γυναῖκα ἐκτιτρώσκουσιν]. ^[1]
- 2 45 (t) Γυναῖκα ἐκτιτρώσκουσιν βουλόμενοι σημῆναι, ἵππον πατοῦσαν λύκον ζωγραφοῦσιν· οὐ μόνον γὰρ πατοῦσα τὸν λύκον ἐκτιτρώσκει ἡ ἵππος, ἀλλὰ καὶ τὸ ἵχνος ἐὰν πατήσῃ τοῦ λύκου, παραχρῆμα ἐκτιτρώσκει. [Πῶς ἄνθρωπον ἰατρεύοντα ἑαυτὸν ἀπὸ χρησιμοῦ]. ^[1]
- 2 46 (t) Ἄνθρωπον ἀπὸ χρησιμοῦ ἰατρεύοντα ἑαυτὸν βουλόμενοι σημῆναι, φάσσαν κρατοῦσαν φύλλον δάφνης ζωγραφοῦσιν· ἐκεῖνη γάρ, ὅτε ἀρρωστεῖ, φύλλον ἐπιτίθῃσι δάφνης εἰς τὴν νεοσσιάν ἑαυτῆς καὶ ὑγιαίνει. [Πῶς κώνωπας πολλοῦς]. ^[1]
- 2 47 (t) Κώνωπας πολλοὺς ἐπιφοιτῶντας βουλόμενοι ζωγραφῆσαι, σκώληκας γράφουσιν· ἐκ τούτων γὰρ γεννῶνται οἱ κώνωπες. [Πῶς ἄνδρα μὴ ἔχοντα χολήν, ἀλλ' ἀφ' ἐτέρου δεχόμενον]. ^[1]
- 2 48 (t) Ἄνδρα μὴ ἔχοντα χολήν αὐτοφυῶς, ἀλλ' ἀφ' ἐτέρου δεχόμενον γράφοντες, περιστερὰν ζωγραφοῦσιν, ἔχουσιν τὰ ὀπίσθια ὀρθά· ἐν ἐκείνοις γὰρ τὴν χολήν ἔχει. [Πῶς ἄνθρωπον ἀσφαλῶς οἰκοῦντα πόλιν]. ^[1]
- 2 49 (t) Ἄνθρωπον ἀσφαλῶς οἰκοῦντα πόλιν σημῆναι βουλόμενοι, ἀετὸν λίθον βαστάζοντα ζωγραφοῦσιν· ἐκεῖνος γὰρ ἀπὸ θαλάσσης ἢ ἀπὸ τῆς γῆς λίθον ἐπαίρει, καὶ τίθησιν εἰς τὴν ἰδίαν νεοσσιάν, διὰ τὸ ἀσφαλῶς μένειν. [Πῶς ἄνθρωπον ἀσθενῶς ἔχοντα, καὶ ὑφ' ἐτέρου καταδιωκόμενον]. ^[1]
- 2 50 (t) [b1] Ἄνθρωπον ἀσθενῶς ἔχοντα, καὶ καταδιωκόμενον ὑπὸ ἰσχυροτέρου βουλόμενοι σημῆναι, ὠτίδα καὶ ἵππον ζωγραφοῦσιν· αὕτη γὰρ ἵπταται, ὅταν ἴδῃ ἵππον. [Πῶς ἄνθρωπον δηλοῦσι προσφεύγοντα τῷ ἰδίῳ πάτρωνι καὶ μὴ βοηθούμενον].
- 2 51 (t1) Ἄνθρωπον προσφεύγοντα τῷ ἰδίῳ πάτρωνι, καὶ μὴ βοηθούμενον θέλοντες δηλῶσαι, στρουθὸν καὶ γλαῦκα ζωγραφοῦσιν· οὗτος γάρ, θηρευόμενος, πρὸς τὴν γλαῦκα τρέχει, καὶ πρὸς αὐτῇ ὦν, πιέζεται. [Πῶς ἄνθρωπον δηλοῦσιν ἀσθενῆ καὶ προπετευόμενον]. ^[1]
- 2 52 (t) Ἄνθρωπον ἀσθενῆ καὶ προπετευόμενον βουλόμενοι σημῆναι, νυκτερίδα ζωγραφοῦσιν· ἐκεῖνη γάρ, μὴ ἔχουσα πτερὰ, ἵπταται. [Πῶς γυναῖκα θηλάζουσιν, καὶ καλῶς ἀνατρέφουσιν]. ^[1]
- 2 53 (t) Γυναῖκα θηλάζουσιν, καὶ καλῶς ἀνατρέφουσιν βουλόμενοι ζωγραφῆσαι, νυκτερίδα πάλιν ἔχουσιν ὀδόντας καὶ μαστοὺς ζωγραφοῦσιν· αὕτη γάρ, μόνη τῶν ἄλλων πτηνῶν, ὀδόντας καὶ μαστοὺς ἔχει. [Πῶς ἄνθρωπον κηλούμενον ὀρχήσῃ]. ^[1]
- 2 54 (t) Ἄνθρωπον δι' ὀρχήσεως καὶ αὐλητικῆς κηλούμενον βουλόμενοι σημῆναι, τρυγὸνα ζωγραφοῦσιν· αὕτη γὰρ ὑπὸ αὐλοῦ καὶ ὀρχήσεως ἀλίσκεται. [Πῶς ἄνθρωπον μυστικόν]. ^[1]
- 2 55 (t) Ἄνθρωπον δὲ μυστικόν καὶ τελεστήν βουλόμενοι σημῆναι, τέττιγα ζωγραφοῦσιν· οὗτος γὰρ διὰ τοῦ στόματος οὐ λαλεῖ, ἀλλὰ διὰ τῆς ράχεως φθεγγόμενος, καλὸν μέλος ᾄδει. [Πῶς βασιλέα ἰδιάζοντα, καὶ μὴ ἐλεοῦντα ἐν τοῖς πταίσμασι]. ^[1]
- 2 56 (t) Βασιλέα ἰδιάζοντα, καὶ μὴ ἐλεοῦντα ἐν τοῖς πταίσμασι βουλόμενοι σημῆναι, ἀετὸν ζωγραφοῦσιν· οὗτος γὰρ ἐν τοῖς ἐρήμοις τόποις ἔχει τὴν νεοσσιάν, καὶ ὑψηλότερον πάντων τῶν πετεινῶν ἵπταται. [Πῶς ἀποκατάστασιν πολυχρόνιον]. ^[1]
- 2 57 (t)

Ἀποκατάστασιν δὲ πολυχρόνιον βουλόμενοι σημῆναι, φοίνικα τὸ ὄρνειον ζωγραφοῦσιν· ἐκεῖνος γὰρ ὅτε γεννᾶται, ἀποκατάστασις γίνεται πραγμάτων. γεννᾶται δὲ τοιούτῳ τρόπῳ· ὅταν μέλλῃ τελευτᾶν ὁ φοῖνιξ, ῥήσσει ἑαυτὸν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ὀπὴν ἐκ τοῦ ῥήγματος λαμβάνει, καὶ ἐκ τοῦ ἰχώρος τοῦ καταρρέοντος διὰ τῆς ὀπῆς ἄλλος γεννᾶται, οὗτός τε, ἅμα τῷ πτεροφυῆσαι, σὺν τῷ πατρὶ πορεύεται εἰς τὴν Ἡλιούπολιν τὴν ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ παραγενόμενος ἐκεῖσε, ἅμα τῇ ἡλίου ἀνατολῇ ἐκεῖ τελευτᾷ· καὶ μετὰ <τὸν> θάνατον τοῦ πατρὸς ὁ νεοσσὸς πάλιν ἐπὶ τὴν ἰδίαν πατρίδα ἄπεισιν, οἱ δὲ ἱερεῖς τῆς Αἰγύπτου τοῦτον τὸν ἀποθανόντα φοίνικα θάπτουσι. [Πῶς φιλοπάτορα]. ^[10]

- 2 58 (t) Φιλοπάτορα βουλόμενοι σημῆναι ἄνθρωπον, πελαργὸν ζωγραφοῦσιν· ὑπὸ γὰρ τῶν γεννησάντων ἐκτραφεῖς, οὐ χωρίζεται τῶν ἰδίων πατέρων, ἀλλὰ παραμένει αὐτοῖς ἄχρις ἐσχάτου γήρως, θεραπείαν αὐτοῖς ἀπονέμων. [Πῶς γυναῖκα μισοῦσαν τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα]. ^[1]
- 2 59 (t) Γυναῖκα μισοῦσαν τὸν ἴδιον ἄνδρα, καὶ ἐπιβουλεύουσιν αὐτῷ εἰς θάνατον, μόνον δὲ διὰ μῖξιν κολακεύουσιν αὐτὸν βουλόμενοι σημῆναι, ἔχιν ζωγραφοῦσιν· αὕτη γάρ, ὅταν συγγίνῃται τῷ ἄρρενι, στόμα στόματι ἐμβαλοῦσα, καὶ μετὰ τὸ ἀποζευχθῆναι ἀποδακοῦσα τὴν κεφαλὴν τοῦ ἄρρενος, ἀναιρεῖ. [Πῶς τέκνα δηλοῦσιν ἐπιβουλεύοντα ταῖς μητράσι]. ^[5]
- 2 60 (t) ^[t] Τέκνα ἐπιβουλεύοντα ταῖς μητράσι σημῆναι βουλόμενοι, ἔχιδναν ζωγραφοῦσιν· αὕτη γὰρ ἐν τῇ <γῇ> οὐ τίκεται, ἀλλ' ἐκβιβρώσκουσα τὴν γαστέρα τῆς μητρὸς ἐκπορεύεται. [Πῶς ἄνθρωπον δηλοῦσιν ὑπὸ κατηγορίας λαιδορηθέντα καὶ ἀσθενήσαντα].
- 2 61 (t1) Ἄνθρωπον δὲ ὑπὸ κατηγορίας λαιδορηθέντα καὶ ἐντεῦθεν νοσήσαντα βουλόμενοι σημῆναι, βασιλίσκον ζωγραφοῦσιν· ἐκεῖνος γὰρ τοὺς πλησιάζοντας τῷ ἑαυτοῦ φουσημάτι φονεύει. [Πῶς ἄνθρωπον ὑπὸ πυρὸς <οὐ> καιόμενον]. ^[1]
- 2 62 (t) Ἄνθρωπον ὑπὸ πυρὸς <οὐ> καιόμενον βουλόμενοι σημῆναι, σαλαμάνδραν ζωγραφοῦσιν· αὕτη γὰρ <πᾶσαν φλόγα σβεννύει> . []. ^[1]
- 2 62b (t) ἐκατέρᾳ τῇ κεφαλῇ ἀναιρεῖ. [Πῶς ἄνθρωπον τυφλόν]. ^[1]
- 2 63 (t) Ἄνθρωπον τυφλὸν βουλόμενοι σημῆναι, ἀσπάλακα ζωγραφοῦσιν· ἐκεῖνος γὰρ ὀφθαλμοὺς οὐκ ἔχει, οὔτε ὄρα. [Πῶς ἄνθρωπον ἀπρόϊτον]. ^[1]
- 2 64 (t) Ἄνθρωπον ἀπρόϊτον βουλόμενοι σημῆναι, μύρμηκα καὶ πτερὰ νυκτερίδος ζωγραφοῦσι, διότι, τιθεμένων τῶν πτερῶν εἰς τὴν νεοσσιὰν τῶν μυρμηκῶν, οὐ προέρχεται αὐτῶν τις. [Πῶς ἄνθρωπον διὰ τῆς οἰκείας ἐξωλείας βλαπτόμενον]. ^[1]
- 2 65 (t) Ἄνθρωπον διὰ τῆς ἰδίας ἐξωλείας βλαπτόμενον βουλόμενοι σημῆναι, κάστορα ζωγραφοῦσιν· ἐκεῖνος γάρ, καταδιωκόμενος, εἰς τὴν ἄγραν τοὺς ἰδίους διδύμους ἀποσπῶν ρίπτει. [Πῶς ἄνθρωπον κληρονομηθέντα ὑπὸ μεμισημένου τέκνου]. ^[1]
- 2 66 (t) Ἄνθρωπον κληρονομηθέντα ὑπὸ μεμισημένου τέκνου βουλόμενοι σημῆναι, πίθηκον ἔχοντα ὀπίσω ἕτερον μικρὸν πίθηκον ζωγραφοῦσιν· ἐκεῖνος γὰρ γεννᾷ δύο πιθήκους, καὶ τὸν μὲν ἕνα αὐτῶν φιλεῖ λίαν, τὸν δὲ ἕτερον μισεῖ, ὃν δὲ φιλεῖ, ἔμπροσθεν βαστάζων, φονεύει, ὃν δὲ μισεῖ, ὀπισθεν ἔχει, καὶ ἐκεῖνον ἐκτρέφει. [Πῶς ἄνθρωπον τὰ ἴδια ἐλαττώματα κρύπτοντα]. ^[5]
- 2 67 (t) Ἄνθρωπον τὰ ἴδια ἐλαττώματα κρύπτοντα βουλόμενοι σημῆναι, πίθηκον οὐροῦντα ζωγραφοῦσιν· οὗτος γάρ, οὐρῶν, κρύπτει τὸ ἴδιον οὔρον. [Πῶς τινα κατὰ τὸ μᾶλλον ἀκούοντα]. ^[1]
- 2 68 (t) Τινὰ δὲ κατὰ τὸ μᾶλλον ἀκούοντα θέλοντες σημῆναι, αἶγα ζωγραφοῦσιν· αὕτη γὰρ ἀναπνεῖ διὰ τῶν ῥωθῶνων καὶ τῶν ὠτων. [Πῶς ἄστατον]. ^[1]
- 2 69 (t)

Τινὰ δὲ ἄστατον, καὶ μὴ μένοντα ἐν ταύτῳ, ἀλλ' ὅτε μὲν ἰσχυρόν, ὅτε δὲ ἀσθενῇ βουλόμενοι σημῆναι, ὕαιναν ζωγραφοῦσιν· αὕτη γὰρ ὅτε μὲν ἄρρην γίνεται, ὅτε δὲ θήλεια. [Πῶς ἄνθρωπον ὑπὸ ἐλαττόνων ἡττώμενον]. ^[1]

2 70 (τ) Ἄνθρωπον δὲ ἡττώμενον ὑπὸ ἐλαττόνων βουλόμενοι σημῆναι, δύο δέρματα ζωγραφοῦσιν, ὧν τὸ μὲν ὑαίνης ἐστί, τὸ δὲ ἄλλο παρδάλεως· ἐὰν γὰρ ὁμοῦ τεθῇ τὰ δύο ταῦτα δέρματα, τὸ μὲν τῆς παρδάλεως ἀποβάλλει τὰς τρίχας, τὸ δὲ ἄλλο οὐ. [Πῶς ἄνθρωπον τοῦ ἰδίου ἐχθροῦ περιγενόμενον]. ^[1]

2 71 (τ) Ἄνθρωπον τοῦ ἰδίου ἐχθροῦ περιγενόμενον δηλοῦντες, ὕαιναν ἐπὶ τὰ δεξιὰ στρεφομένην ζωγραφοῦσιν, ἐὰν δὲ νικώμενον, ἀνάπαλιν ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ στρεφομένην γράφουσιν· αὕτη γάρ, διωκομένη, ἐὰν ἐπὶ τὰ δεξιὰ στραφῇ, ἀναιρεῖ τὸν διώκοντα, ἐὰν δὲ ἐπὶ τὰ ἀριστερά, ἀναιρεῖται ὑπὸ τοῦ διώκοντος. [Πῶς ἄνθρωπον παρελθόντα τὰς ἐπενεχθείσας αὐτῷ συμφορὰς ἀφόβως]. ^[5]

2 72 (τ) Ἄνθρωπον παρελθόντα τὰς ἐπενεχθείσας αὐτῷ συμφορὰς ἀφόβως ἄχρι θανάτου βουλόμενοι δηλῶσαι, δέρμα ὑαίνης ζωγραφοῦσιν· ἐὰν γὰρ τις τὸ δέρμα τοῦτο περιβάλληται καὶ παρέλθῃ διὰ τινων ἐχθρῶν, οὐ μὴ ἀδικηθήσεται ὑπὸ τινος, ἀλλὰ παρέρχεται ἀφόβως. [Πῶς ἄνθρωπον σιανθέντα ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐχθρῶν]. ^[1]

2 73 (τ) Ἄνθρωπον σιανθέντα ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐχθρῶν, καὶ μετὰ ζημίας μικρᾶς ἀπαλλαγέντα βουλόμενοι σημῆναι, λύκον ζωγραφοῦσιν, ἀπολέσαντα τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς· οὗτος γάρ, μέλλων θηρεύεσθαι, ἀποβάλλει τὰς τρίχας καὶ τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς. [Πῶς ἄνθρωπον φοβούμενον τὰ ἐπισυμβαίνοντα αὐτῷ ἐκ τοῦ ἀφανοῦς]. ^[1]

2 74 (τ) Ἄνθρωπον φοβούμενον τὰ ἐπισυμβαίνοντα ἑαυτῷ ἐκ τοῦ ἀφανοῦς βουλόμενοι σημῆναι, λύκον καὶ λίθον ζωγραφοῦσιν· οὗτος γὰρ οὔτε σίδηρον, οὔτε ῥάβδον φοβεῖται, ἀλλὰ μόνον λίθον. ἀμέλει ἐὰν τις προσρίψῃ τούτῳ λίθον, εὐρίσκει αὐτὸν πτοούμενον, καὶ ὅπου ἂν πληγῇ τῷ λίθῳ ὁ λύκος, σκώληκας ἐκ τῆς πληγῆς ἀναφέρει. [Πῶς ἄνθρωπον ἐπὶ θυμῷ σωφρονισθέντα ὑπὸ πυρός]. ^[5]

2 75 (τ) Ἄνθρωπον ἐπὶ θυμῷ σωφρονισθέντα ὑπὸ πυρὸς θέλοντες δηλῶσαι, λέοντας καὶ δᾶδας ζωγραφοῦσιν· οὐδὲν γὰρ ἄλλο φοβεῖται ὁ λέων, ὡς τὰς ἀνημμένας δᾶδας, καὶ ὑπ' οὐδενὸς δαμάζεται ὡς ὑπὸ τούτων. [Πῶς ἄνθρωπον πυρέττοντα καὶ ὑφ' ἑαυτοῦ θεραπευθέντα]. ^[1]

2 76 (τ) Ἄνθρωπον πυρέττοντα, καὶ ὑφ' ἑαυτοῦ θεραπευθέντα βουλόμενοι δηλῶσαι,λέοντα ζωγραφοῦσι πίθηκον τρώγοντα· ἐκεῖνος γάρ, ἐὰν πυρέξῃ, φαγὼν πίθηκον ὑγιαίνει. [Πῶς ἄνθρωπον ὕστερον σωφρονισθέντα ἀπὸ τῆς πρώην ἐξωλείας]. ^[1]

2 77 (τ) Ἄνθρωπον ἀπὸ ἐξωλείας τῆς πρώην ὕστερον σωφρονισθέντα βουλόμενοι δηλῶσαι, ταῦρον ζωγραφοῦσι περιδεδεμένον ἀγριοσυκῆ· οὗτος γάρ, ὅταν ὀργᾶ, δεσμεῖται ἀγριοσυκῇ καὶ ἡμεροῦται. [Πῶς ἄνθρωπον σωφροσύνην ἔχοντα εὐμετάβλητον]. ^[1]

2 78 (τ) Ἄνθρωπον σωφροσύνην ἔχοντα εὐμετάβλητον καὶ μὴ σταθιρὰν βουλόμενοι σημῆναι, ταῦρον ζωγραφοῦσι, περιδεδεμένον τὸ δεξιὸν γόνυ· τοῦτον γάρ, ἐὰν δήσῃς τῷ δεξιῷ γόνυι καρποδέσμιον, παρακολουθοῦντα εὐρήσεις. αἰεὶ δὲ ὁ ταῦρος εἰς σωφροσύνην παραλαμβάνεται, διότι οὐδέποτε τοῦ θήλεος ἐπιβαίνει μετὰ τὴν σύλληψιν. [Πῶς ἄνθρωπον προβάτων καὶ αἰγῶν φθορικόν]. ^[5]

2 79 (τ) Ἄνθρωπον προβάτων καὶ αἰγῶν φθορικόν βουλόμενοι σημῆναι, αὐτὰ τὰ ζῶα γράφουσι τρώγοντα κόνυζαν· ταῦτα γάρ, φαγόντα κόνυζαν, ἀποθνήσκει δίψῃ κατασχεθέντα. [Πῶς ἄνθρωπον τρώγοντα δηλοῦσιν]. ^[1]

2 80 (τ)

Ἄνθρωπον τρώγοντα βουλόμενοι σημῆναι, κροκόδειλον ζωγραφοῦσιν, ἔχοντα τὸ στόμα ἀνεωγμένον· οὗτος γάρ, 〈ἐν ὕπνῳ κεχηνώς, τοὺς ὀδόντας ἐδεσμάτων μεστοὺς ἔχει〉. [Πῶς 〈ἄρπαγα〉 ἄνθρωπον 〈καὶ〉 ἀνενέργητον σημαίνουσιν]. ^[1]

2 81 (t) Ἄρπαγα ἄνθρωπον 〈καὶ〉 ἀνενέργητον βουλόμενοι σημῆναι, κροκόδειλον ἔχοντα ἴβεως πτερὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ζωγραφοῦσι· τούτου γάρ ἐὰν ἴβεως πτερῶ θίγῃς, ἀκίνητον αὐτὸν εὐρήσεις. [Πῶς γυναῖκα γεννήσασαν ἄπαξ]. ^[1]

2 82 (t) Γυναῖκα γεννήσασαν ἄπαξ βουλόμενοι σημῆναι, λέαιναν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γάρ δις οὐ κυΐσκει. [Πῶς ἄνθρωπον γεννηθέντα κατὰ τὴν ἀρχὴν ἄμορφον]. ^[1]

2 83 (t) Ἄνθρωπον ἄμορφον γεννηθέντα κατὰ τὴν ἀρχὴν, ὕστερον δὲ μορφωθέντα βουλόμενοι σημῆναι, ἄρκτον ἐγκυμονοῦσαν ζωγραφοῦσιν· αὕτη γάρ αἷμα συνεστραμμένον καὶ πεπηγὸς τίκτει, ὕστερον δὲ τοῦτο θαλπόμενον ἐν τοῖς ἰδίοις μηροῖς διατυπούται, καὶ τῇ γλώσσει λειχόμενον τελειοῦται. [Πῶς ἄνθρωπον ἰσχυρόν, καὶ τῶν συμφερόντων ὁσφραντικόν]. ^[5]

2 84 (t) Ἄνθρωπον ἰσχυρόν, καὶ τῶν συμφερόντων ὁσφραντικόν βουλόμενοι σημῆναι, ἐλέφαντα ζωγραφοῦσιν, ἔχοντα τὴν προβοσκίδα· ἐκεῖνος γάρ ταύτη ὁσφραίνεται, καὶ κρατεῖ τῶν προσπιπτόντων. [Πῶς ἄνθρωπον βασιλέα φεύγοντα μωρίαν καὶ ἀφροσύνην]. ^[1]

2 85 (t) Ἄνθρωπον βασιλέα φεύγοντα μωρίαν καὶ ἀφροσύνην βουλόμενοι σημῆναι, ἐλέφαντα καὶ κριὸν ζωγραφοῦσιν· ἐκεῖνος γάρ, θεωρῶν τὸν κριόν, φεύγει. [Πῶς βασιλέα φεύγοντα φλύαρον ἄνθρωπον]. ^[1]

2 86 (t) ^[t21] Βασιλέα φεύγοντα φλύαρον ἄνθρωπον βουλόμενοι σημῆναι, ἐλέφαντα ζωγραφοῦσι μετὰ χοίρου· ἐκεῖνος γάρ, ἀκούων φωνῆς χοίρου, φεύγει. [Πῶς ἄνθρωπον ὁξὺν μὲν κατὰ τὴν κίνησιν, ἀσκέπτως δὲ καὶ ἀνοήτως κινούμενον].

2 87 (t1) Ἄνθρωπον ὁξὺν μὲν κατὰ τὴν κίνησιν, ἀσκέπτως δὲ καὶ ἀνοήτως κινούμενον βουλόμενοι σημῆναι, ἔλαφον καὶ ἔχιδναν ζωγραφοῦσιν· ἐκεῖνη γάρ, ὁρῶσα τὴν ἔχιδναν, φεύγει. [Πῶς ἄνθρωπον προνοούμενον τῆς ἰδίας ταφῆς]. ^[1]

2 88 (t) Ἄνθρωπον προνοούμενον τῆς ἰδίας ταφῆς βουλόμενοι σημῆναι, ἐλέφαντα ζωγραφοῦσι κατορύττοντα τοὺς ἰδίους ὀδόντας· ἐκεῖνος γάρ, ὅταν ἴδῃ τοὺς ἰδίους ὀδόντας πίπτοντας, καταδράττεται τούτων, καὶ τούτους ὀρύττει. [Πῶς ἄνθρωπον ζήσαντα τέλειον βίον]. ^[1]

2 89 (t) Ἄνθρωπον ζήσαντα τέλειον βίον θέλοντες δηλῶσαι, κορώνην ἀποθανοῦσαν ζωγραφοῦσιν· αὕτη γάρ ζῆ ἑκατὸν ἔτη κατ' Αἰγυπτίους, τὸ δὲ ἔτος κατ' Αἰγυπτίους τεσσάρων ἐνιαυτῶν. [Πῶς ἄνθρωπον ἐν ἑαυτῷ κρύπτοντα κακίαν]. ^[1]

2 90 (t) Ἄνθρωπον ἐμφωλεύοντα ἑαυτῷ κακίαν, καὶ ἀποκρύπτοντα ἑαυτὸν ὥστε μὴ γνωσθῆναι τοῖς ἰδίοις θέλοντες σημῆναι, πάρδαλιν ζωγραφοῦσιν· αὕτη γάρ κρύφα τὰ ζῶα θηρεύει, μὴ συγχωροῦσα τὴν ἰδίαν ὁσμὴν ἀφιέναι, καταδιωκτικὴν οὖσαν τῶν ἄλλων ζώων. [Πῶς ἄνθρωπον ἐξαπατώμενον διὰ κολακειάς]. ^[1]

2 91 (t) Ἄνθρωπον ἐξαπατώμενον διὰ κολακειάς βουλόμενοι σημῆναι, ἔλαφον μετὰ αὐλητοῦ ἀνθρώπου ζωγραφοῦσιν· αὕτη γάρ θηρεύεται ἀκούουσα ἡδέα συρίσματα ἁδόντων, ὡς κατακληῖσθαι ὑπὸ τῆς ἡδονῆς. [Πῶς πρόγνωσιν εὐκαρπίας οἴνου]. ^[1]

2 92 (t) Πρόγνωσιν εὐκαρπίας οἴνου βουλόμενοι σημῆναι, ἔποπα ζωγραφοῦσιν· ἐκεῖνος γάρ, ἐὰν πρὸ τοῦ καιροῦ τῶν ἀμπέλων πολλὰ κρᾶζῃ, εὐοινίαν σημαίνει. [Πῶς ἄνθρωπον ὑπὸ σταφυλῆς βλαβέντα]. ^[1]

2 93 (t) Ἄνθρωπον ὑπὸ σταφυλῆς βλαβέντα, καὶ ἑαυτὸν θεραπεύοντα βουλόμενοι σημῆναι, ἔποπα ζωγραφοῦσι, καὶ ἀδιάντον τὴν βοτάνην· οὗτος γάρ, βλαβεῖς ὑπὸ σταφυλῆς, ἀδιάντον

ἀποτιθέμενος εἰς τὸ ἑαυτοῦ στόμα, περιοδεύεται. [Πῶς ἄνθρωπον ἑαυτὸν φυλάττοντα ἀπὸ ἐπιβουλῆς ἐχθρῶν]. ^[1]

2 94 (τ) Ἄνθρωπον ἑαυτὸν φυλάττοντα ἀπὸ ἐπιβουλῆς ἐχθρῶν βουλόμενοι σημῆναι, γέρανον γρηγοροῦσαν ζωγραφοῦσιν· αὗται γὰρ ἑαυτὰς φυλάττουσι, γρηγοροῦσαι κατ' ὄρδινον ἐν πάσῃ τῇ νυκτί. [Πῶς παιδεραστίαν]. ^[1]

2 95 (τ) Παιδεραστίαν βουλόμενοι σημῆναι, δύο πέρδικας ζωγραφοῦσιν· ἐκεῖνοι γάρ, ἐπὰν χηρεύσωσιν, ἑαυτοῖς ἀποκέχρηται. [Πῶς γέροντα ὑπὸ λιμοῦ ἀποθανόντα]. ^[1]

2 96 (τ) Γέροντα ὑπὸ λιμοῦ ἀποθανόντα θέλοντες δηλῶσαι, αἰτὸν ἀποκεκαμμένον ἔχοντα τὸ ράμφος ζωγραφοῦσιν· ἐκεῖνος γάρ, γηράσκων, ἀποκάμπεται τὸ ράμφος αὐτοῦ, καὶ λιμῷ ἀποθνήσκει. [Πῶς ἄνθρωπον αἰεὶ ἐν κινήσει καὶ θυμῷ διάγοντα]. ^[1]

2 97 (τ) Ἄνθρωπον αἰεὶ ἐν κινήσει καὶ θυμῷ διάγοντα, καὶ μήτε ἐν τῷ τρέφεσθαι ἡσυχάζοντα βουλόμενοι σημῆναι, κορώνης νεοσσὸς ζωγραφοῦσιν· αὕτη γάρ, ἵπταμένη, τρέφει τοὺς νεοσσούς. [Πῶς ἄνθρωπον εἰδότα τὰ μετέωρα]. ^[1]

2 98 (τ) Ἄνθρωπον εἰδότα τὰ μετέωρα θέλοντες σημῆναι, γέρανον ἱπτάμενον ζωγραφοῦσιν· ἐκεῖνος γάρ ὑψηλὸς πάνυ ἵπταται, ἵνα θεάσῃται τὰ νέφη, μὴ ἄρα χειμάζῃ, ἵνα ἐν ἡσυχίᾳ διαμένη. [Πῶς ἄνθρωπον ἀποταξάμενον τὰ ἴδια τέκνα δι' ἀπορίαν]. ^[1]

2 99 (τ) Ἄνθρωπον ἀποταξάμενον τὰ ἴδια τέκνα δι' ἀπορίαν βουλόμενοι σημῆναι, ἱέρακα ἐγκύμονα ζωγραφοῦσιν· ἐκεῖνος γάρ, τίκτων τρία ὠά, τὸ ἐν μόνον ἐπιλέγεται καὶ τρέφει, τὰ δὲ ἄλλα δύο κλᾶ, τοῦτο δὲ ποιεῖ, διὰ τὸ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον τοὺς ὄνυχας ἀπολλύειν, καὶ ἐντεῦθεν μὴ δύνασθαι τὰ τρία βρέφη τρέφειν. [Πῶς ἄνθρωπον ὀκνοῦντα τὴν διὰ ποδῶν κίνησιν ποιεῖσθαι]. ^[5]

2 100 (τ) Ἄνθρωπον ὀκνοῦντα τὴν διὰ ποδῶν κίνησιν ποιεῖσθαι βουλόμενοι <σημῆναι>, κάμηλον γράφουσιν· ἐκεῖνη γάρ, μόνη τῶν ἄλλων ζώων, τὸν μηρὸν κάμπτει, διὸ καὶ κάμηρος λέγεται. [Πῶς ἄνθρωπον ἀναιδῆ καὶ κατὰ τὴν ὄρασιν ὀξύν]. ^[1]

2 101 (τ) Ἄνθρωπον ἀναιδῆ καὶ κατὰ τὴν ὄρασιν ὀξύν θέλοντες δηλῶσαι, βάτραχον γράφουσιν· οὗτος γάρ αἷμα οὐκ ἔχει, εἰ μὴ ἐν μόνοις τοῖς ὀφθαλμοῖς, τοὺς δὲ ἐκεῖ αἷμα ἔχοντας, ἀναιδεῖς καλοῦσι. διὸ καὶ ὁ ποιητὴς οἶνοβαρές, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο. [Πῶς ἄνθρωπον <πολὺν χρόνον> μὴ δυνηθέντα κινεῖσθαι]. ^[1]

2 102 (τ) Ἄνθρωπον πολὺν χρόνον μὴ δυνηθέντα κινεῖσθαι, ὕστερον δὲ κινηθέντα τοῖς ποσὶ βουλόμενοι σημῆναι, βάτραχον ἔχοντα τοὺς ὀπισθίους πόδας ζωγραφοῦσιν· ἐκεῖνος γάρ γεννᾶται ἄπους, ὕστερον δέ, αὐξανόμενος, προσλαμβάνει τοὺς ὀπισθίους πρότερον. [Πῶς ἄνθρωπον πάντων ἐχθρόν]. ^[1]

2 103 (τ) Ἄνθρωπον πάντων ἐχθρόν καὶ ἀπεσχοινισμένον θέλοντες δηλῶσαι, ἔγχελυν ζωγραφοῦσιν· αὕτη γάρ οὐδενὶ τῶν ἰχθύων συνευρίσκεται. [Πῶς ἄνθρωπον σῶζοντα πολλοὺς ἐν θαλάσῃ]. ^[1]

2 104 (τ) Ἄνθρωπον σῶζοντα πολλοὺς ἐν θαλάσῃ θέλοντες σημῆναι, νάρκην τὸν ἰχθὺν ζωγραφοῦσιν· αὕτη γάρ, ὅταν ἴδῃ τοὺς πολλοὺς τῶν ἰχθύων μὴ δυναμένους κολυμβᾶν, συλλαμβάνει πρὸς ἑαυτὴν καὶ σῶζει. [Πῶς ἄνθρωπον τὰ χρήσιμα <καὶ τὰ ἄχρηστα> κακῶς ἀνηλωκότα]. ^[1]

2 105 (τ) Ἄνθρωπον τὰ χρήσιμα καὶ τὰ ἄχρηστα κακῶς ἀνηλωκότα βουλόμενοι σημῆναι, πολύποδα ζωγραφοῦσιν· ἐκεῖνος γάρ, πολλὰ καὶ ἀσώτως ἐσθίων, παρατίθεται τὴν τροφήν εἰς τὰς θαλάμας, καί, ὅταν ἀναλώσῃ τὰ χρήσιμα, τότε τὰ ἄχρηστα ἐκβάλλει. [Πῶς ἄνθρωπον τῶν ὁμοφύλων κρατήσαντα]. ^[1]

2 106 (τ)

Ἄνθρωπον τῶν ὁμοφύλων κρατήσαντα βουλόμενοι σημῆναι, κάραβον καὶ πολύποδα
ζωγραφοῦσιν· οὗτος γὰρ τοὺς πολύποδας κρατεῖ, καὶ τὰ πρωτεῖα φέρει. [Πῶς ἄνδρα
συζευχθέντα γυναικί]. ^[1]

2 107 (τ) Ἄνδρα συζευχθέντα γυναικί ἀπὸ πρώτης ἡλικίας, ἐν ᾗ ἐτέχθησαν, βουλόμενοι σημῆναι, πίννας
ἐγκύους ζωγραφοῦσιν· αὗται γάρ, γεννώμεναι ἐν τῷ κόγχῳ, μετὰ καιρὸν ὀλίγον συζεύγνυνται
ἀλλήλαις ἔνδον τοῦ κόγχου. [Πῶς ἄνθρωπον μὴ προνοούμενον ἑαυτοῦ]. ^[1]

2 108 (τ) Πατέρα ἢ ἄνθρωπον μὴ προνοούμενον ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὑπὸ τῶν οἰκείων προνοούμενον θέλοντες
σημῆναι, πίνναν καὶ καρκίνον μικρὸν ζωγραφοῦσιν· οὗτος γὰρ ὁ καρκίνος μένει κεκολλημένος
τῇ σαρκὶ τῆς πίννης, καὶ καλεῖται πιννοφύλαξ, ἀκολουθῶς τῷ ὀνόματι. ἡ οὖν πίννα διόλου
κέχηεν ἐν τῷ κόγχῳ πεινῶσα· ὅταν οὖν, αὐτῆς κεχηνύας, παρεισέλθῃ ἰχθύδιόν τι, ὁ
πιννοφύλαξ δάκνει τῇ χηλὶ τὴν πίνναν, ἡ δέ, αἰσθομένη, καταμύει τὸν κόγχον, καὶ οὕτω
κυνηγετεῖ τὸ ἰχθύδιον. [Πῶς ἄνθρωπον λάμιαν ἔχοντα]. ^[5]

2 109 (τ) Ἄνθρωπον λάμιαν ἔχοντα βουλόμενοι σημῆναι, σκάρον ζωγραφοῦσιν· οὗτος γὰρ μόνος τῶν
ἰχθύων μαρुकᾶται, καὶ πάντα τὰ προσπίπτοντα ἰχθύδια ἐσθίει. [Πῶς ἄνθρωπον τὴν ἑαυτοῦ
τροφὴν ἐμοῦντα]. ^[1]

2 110 (τ) Ἄνθρωπον ἐμοῦντα τὴν ἰδίαν τροφήν, καὶ πάλιν ἀπλήστως ἐσθίοντα βουλόμενοι σημῆναι,
ἐνάλιον γαλῆον ζωγραφοῦσιν· οὗτος γὰρ κύει μὲν διὰ τοῦ στόματος, νηχόμενος δὲ καταπίνει
τὸν γόνον. [Πῶς ἄνθρωπον ἀνθρώπων ἀλλοφύλων χρώμενον μίξει]. ^[1]

2 111 (τ) Ἄνθρωπον ἀνθρώπων χρώμενον μίξει ἀλλοφύλων βουλόμενοι σημῆναι, σμύραιναν ἰχθὺν
ζωγραφοῦσιν· αὕτη γάρ, ἐκ θαλάσσης ἀναβαίνουσα, τοῖς ἔχουσι μίγνυται, καὶ εὐθέως εἰς τὴν
θάλασσαν ἐπιτρέχει. [Πῶς ἄνθρωπον ἐπὶ φόνῳ κολασθέντα]. ^[1]

2 112 (τ) Ἄνθρωπον ἐπὶ φόνῳ κολασθέντα, καὶ μεταμεληθέντα βουλόμενοι σημῆναι, τρυγόνα
περιπεπλεγμένην ἀγκίστρῳ ζωγραφοῦσιν· αὕτη γάρ, θήρα κατασχεθεῖσα, ρίπτει τὴν ἐν τῇ οὐρᾷ
ἄκανθαν. [Πῶς ἄνθρωπον ἀφειδῶς κατεσθίοντα τὰ ἀλλότρια]. ^[1]

2 113 (τ) Ἄνθρωπον ἀφειδῶς κατεσθίοντα τὰ ἀλλότρια, καὶ ὕστερον κατανηλωκότα τὰ ἴδια βουλόμενοι
σημῆναι, πολύποδα ζωγραφοῦσιν· ἐκεῖνος γάρ, ἐὰν ἀπορήσῃ τροφῆς τῆς ἀπὸ ἄλλων, τὰς ἰδίας
πλεκτάνας ἐσθίει. [Πῶς ἄνθρωπον ἐπὶ καλῷ ὀρμήσαντα]. ^[1]

2 114 (τ) Ἄνθρωπον ἐπὶ καλῷ ὀρμήσαντα καὶ ἀντὶ τούτου κακῶ περιπεσόντα βουλόμενοι σημῆναι,
σηπίαν ζωγραφοῦσιν· αὕτη γάρ, ἐὰν ἴδῃ τινὰ βουλόμενον αὐτὴν θηρᾶσαι, προίεται εἰς τὸ ὕδωρ
ἐκ τῆς κοιλίας τὸ μέλαν, ὥστε ἐκ τούτου μηκέτι αὐτὴν βλέπεσθαι, καὶ οὕτω διαφεύγει. [Πῶς
ἄνθρωπον γόνιμον]. ^[1]

2 115 (τ) Ἄνθρωπον γόνιμον βουλόμενοι σημῆναι, στρουθίον πυργίτην ζωγραφοῦσιν· οὗτος γάρ, ὑπὸ
ὀρμῆς ἀμέτρου καὶ πολυσπερμίας ὀχλούμενος, ἐπτάκις μίγνυται τῇ θηλείᾳ ἐν μιᾷ ὥρᾳ, ἀθρόως
σπερμαίνων. [Πῶς ἄνθρωπον συνοχέα καὶ ἐνωτικόν]. ^[1]

2 116 (τ) ^[2] Ἄνθρωπον συνοχέα καὶ ἐνωτικὸν βουλόμενοι σημῆναι, λύραν ζωγραφοῦσιν· αὕτη γάρ
συνέχειαν φυλάττει τῶν ἰδίων κρουμάτων. [Πῶς ἄνθρωπον πάλαι μὲν ἀποστάντα τῶν ἰδίων
νοημάτων, ὕστερον δὲ τῆς ἑαυτοῦ γεγονότα φρονήσεως].

2 117 (τ1) Ἄνθρωπον πάλαι μὲν ἀποστάντα τῶν ἰδίων νοημάτων, ὕστερον δὲ τῆς ἑαυτοῦ γεγονότα
φρονήσεως, καὶ τάξιν ἐπαγαγόντα τῇ ἑαυτοῦ ζωῇ βουλόμενοι σημῆναι, σύριγγα γράφουσιν·
αὕτη γάρ ἐπιστρεπτική ἐστι, καὶ ἀναμνηστική τῶν καταθυμίως πεπραγμένων αὐτῷ, καὶ
μάλιστα τεταγμένον ἐκτελοῦσα φθόγγον. [Πῶς ἄνθρωπον ἴσως πᾶσι τὸ δίκαιον ἀπονέμοντα].
^[5]

2 118 (τ)

Ἄνθρωπον ἴσως πᾶσι τὸ δίκαιον ἀπονέμοντα βουλόμενοι σημῆναι, στρουθοκαμήλου πτερὸν γράφουσι· τοῦτο γὰρ τὸ ζῶον πανταχόθεν ἴσα ἔχει τὰ πτερυγώματα, παρὰ τὰ τῶν ἄλλων. [Πῶς ἄνθρωπον φιλοκτίστην].^[1]

2 119 (t) Ἄνθρωπον φιλοκτίστην βουλόμενοι σημῆναι, χεῖρα ἀνθρώπου γράφουσιν· αὕτη γὰρ ποιεῖ πάντα τὰ κτίσματα. [ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΙΕΡΟΓΛΥΦΙΚΩΝ].